8 АПР 1991 Книжная палата

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ШАҲАР РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган | № 65 (7. 454) | 1991 йил 4 апрель, пайшанба | Нархи 8 тийин

Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН ССРда АҲОЛИГА ЭНГ ЗАРУР МОЛЛАРНИ БЕЛГИЛАНГАН МИҚДОРДА СОТИШНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг 1991 йил 6 мартдаги 59-сонли қарори билан бир қанча энг зарур молларни белгиланган миқдорда сотишнинг жорий этилиши жойларда аҳоли бундай молларни олишига кафолатни таъминлайди. Шу билан бир вақтда ҳудудлар ўртасидаги хўжалик алоқаларининг ҳамон ёмонлашаётганлиги ва бунинг оқибатида ишлаб чиқаришда юз берган таназзул, шунингдек республика ҳукуматининг нон, ун ва макарон чакана нархларини оширмаслик тўғрисида қарор қабул қилганлиги аҳоли асосий озиқ-овқат ва ашёвий моллар билан белгиланган миқдорда кафолатли таъминланишини назорат қилишни кучайтиришни тақозо этмоқда.

Шу мақсадда Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Ун, ёрма, ўсимлик ёғи, қанд-шакар бозор жамғармаларини Ўзбекбирлашув ва Ўзбекистон ССР Дон маҳсулотлари вазирлиги билан келишиб, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашига, вилоят ижроия комитетларига ҳамда Тошкент шаҳар ижроия комитетига тақсимлаш вазифаси Ўзбекистон ССР Савдо вазирлиги зиммасига юклатилсин. Бу маҳсулотларнинг бозор жамғармалари ҳар кварталда навбатдаги квартал бошланишидан камида 30 кун олдин маълум қилинади ва тасдиқланган ўн кунлик жадвалга қатъий амал қилиб берилади.

2. Ўзбекистон ССР Дон маҳсулотлари вазирлигига давлат савдоси ва матлубот кооперацияси корхоналарига ун ва ёрмани беришнинг ўзаро келишилган ўн кунлик жадвалга қатъий мувофиқ равишда истеъмолчиларни бундай маҳсулотлар билан ажратилган фондлардан ўз вақтида ва узлуксиз таъминлаб туриш юзасидан сира кечиктирмай чора-тадбирларни кўриш топширилсин.

3. Ўзбекистон ССР Савдо вазирлиги, Ўзбекбирлашув зиммасига «Ўзбекистон озиқ-овқат саноати», «Ўзбекистон мева-сабзавот ва виночилик саноати», «Ўзбекистон балиқчилиги» концернлари, «Узрибпромсбит» бирлашмаси, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик вазирлиги билан биргаликда ажратилган жамғармаларга мувофиқ равишда молларнинг кўрсатилган турларини савдога етказиб беришнинг ўн кунлик меъёрини белгилаш вазифаси юклатилсин.

4. Ўзбекистон ССР Савдо вазирлиги, Ўзбекбирлашув аҳолини энг зарур моллар билан Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон ССР аҳолисига асосий озиқ-овқат ва ашёвий молларни сотишни барқарорлаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги 1991 йил 6 мартдаги 59-сонли қарорида белгилаб қўйилган энг кам миқдордаги меъёрда кафолатли таъминлаш учун шошилинч чораларни кўрсин.

5. Қорақалпоғистон республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети асосий озиқ-овқат молларининг бозор жамғармаларини олганларидан кейин бир ҳафта муддатда биринчи навбатда мактабгача болалар муассасалари, касалхоналар, интернатлар, гўдаклар уйлари, мактаб ошхоналари эҳтиёжларини таъминлашни ҳамда аҳолига бундай маҳсулотларни сотишнинг белгиланган меъёрини ҳисобга олиб уларни тақсимлаш ва савдо ташкилотларига етказишни амалга оширсинлар.

6. Аҳолини асосий озиқ-овқат ва ашёвий моллар билан кафолатли таъминлашни назорат қилиш учун республика штаби тузилсин.

Республика штаби (ўртоқ Ў. Қ. Исмоилов)га:

молларнинг бир текис тақсимланишини, уларни улгуржи базалар ва омборлардан жўнатишга қатъий риоя қилишни назорат қилиб боришни таъминлашга доир ишларни ташкил этиш учун Вазирлар Маҳкамасининг вакилларини юбориш;

вакилларга маҳаллий идораларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш, шу жумладан зарур бўлган ҳолларда шаҳарлар, районлар ва савдо системалари ўртасида молларни қайта тақсимлаш масалаларини ҳал қилиш ҳуқуқини бериш топширилсин. Жойларда вакилларнинг кўрсатмалари бажарилмаган тақдирда улар бу ҳақда шошилинч чоралар кўриш учун республика штаби раҳбари ўртоқ Ў. Қ. Исмоиловни хабардор қилишга мажбурдирлар.

7. Аҳолига энг зарур молларни сотишнинг белгиланган тартибига ҳамда уларни Вазирлар Маҳкамаси қарорига мувофиқ равишда сотишга риоя этилишини таъминлаш учун шахсий масъулият Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия, комитети, шунингдек, район ва шаҳар ижроия комитетлари раисларининг зиммасига юклатилсин.

8. Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги комитети, Ўзбекистон ССР Ички ишлар вазирлиги, Ўзбекистон ССР Халқ назорати комитети Вазирлар Маҳкамасининг ички бозорни ҳимоя қилишга қаратилган қарорлари бажарилишини қаттиқ назорат қилсинлар.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси **И. КАРИМОВ.**

АСОСИЙ ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИ ВА АШЁВИЙ МОЛЛАР БИЛАН АҲОЛИНИ КАФОЛАТЛИ ТАЪМИНЛАШ УСТИДАН НАЗОРАТ ҚИЛУВЧИ ЖУМҲУРИЯТ ШТАБИ

Исмоилов Ў. Қ. — Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари, штаб раҳбари

Гусев В. Г. — Ўзбекистон ССР ички ишлар вазирининг биринчи ўринбосари, штаб раҳбарининг ўринбосари

Эргашев Б. Д. — Вазирлар Маҳкамаси халқ истеъмоли моллари, савдо ва хизмат бўлими мудирининг ўринбосари, штаб котиби

ШТАБ АЪЗОЛАРИ

Антонов В. Ф. — Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги комитети раисининг ўринбосари

Адаманов О. К. — Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши раисининг ўринбосари

Усмонов М. З. — Ўзбекистон ССР савдо вазири

Волков Г. Г. — Ўзбекбирлашув бошқарувининг раиси

Василенко С. П. — Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти вазирининг биринчи ўринбосари

Йўлдошев А. А. — Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик вазирининг биринчи ўринбосари

Руденко А. Г. — Ўзбекистон ССР Халқ назорати комитети раисининг ўринбосари.

Эрматов Н. Э. — Ўрта Осиё темир йўли бошлиғининг ўринбосари

Муталов А. М. — Ўзбекистон ССР дон маҳсулотлари вазири

Қосимхўжаев Б. Қ. — «Узпищепром» концернининг раиси

Тошкенбоев А. Ҳ. — «Узплодоовощвинпром» концернининг раиси

Қурбонов М. Ҳ. — «Узглавлегснабсбит» бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари

Норпўлатов Н. Н. — Ўзбекистон ССР прокурорининг биринчи ўринбосари

ҲАММА—ЖУМҲУРИЯТ ҲАШАРИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА МУРОЖААТ

Қадрли юртдошлар!

Қайта қуришнинг шиддатли оқими Иттифоқимизда бўлгани каби жумҳуриятимизда ҳам инсон манфаати, унинг бахт-саодати, маънавийлик ва инсонпарварлик қоидаларини қарор топтириш йўлида бирмунча янгиланишларни олиб келди.

Юртимизда, кундалик турмушимизда юз бераётган маданий-маънавий ўзгаришлар, унутилаётган урф-одат, қадриятларимизнинг тикланаётганлиги, айниқса, Наврўзимизнинг умумхалқ байрамига айланганлиги қалбларимизни чексиз қувончларга тўлдирди. Ана шу Наврўзи олам айёмида, айниқса меҳр-муҳаббат, садоқат, дўстлик шафқату биродарлик туйғуларининг ҳар бир ўзбекистонлик дилидан жой олиши чеҳраларимизга нур, лабларимизга табассум ҳадя этди.

Демак, Наврўз — бу гуллар, чечаклар, яшариш, яшнаш, меҳр-муҳаббат, садоқат, дўстлик, биродарлик, одамийлик каби эзгуликлар мужассамлашган айёмдир. Бу байрам яна шуниси билан қадрлики, ана шу айни авжи кўклам пайтида доҳиймиз В. И. Ленин дунёга келган. Бас, улуғ доҳиймизнинг номи баҳор билан чамбарчас боғлиқ экан, биз унинг туғилган куни арафасида, яъни 20 апрелда Наврўзи олам кунлари бошланган хайрли ишларимиз кўламини яна ҳам кенгайтириб, ота-боболаримиз удуми — умумхалқ ҳашарини ўтказсак нур устига аъло нур бўлур эди.

Ана шу умумхалқ ҳашарида сиз ва биз учун зарур бўлган кийим-кечаклар ва бошқа камёб молларни кўпроқ ишлаб чиқарсак, яхши ният билан дастурхонимиз сероб бўлиши учун ерларга уруғ қадасак, топталган боғларни тартибга келтирсак, оби-ҳаёт улашувчи булоқларни тозаласак, бир-биримизга меҳр-шафқат кўрсатсак, муруввватимизни намоён қилсак, ўша куни неча йиллардан буён битмай келаётган иморатлар тикланса, чакка ўтаётган томлар қайтадан таъмирланса, табиий талофатлардан зиён кўрганларга мададкор бўлсак.

«Саломатлик — туман бойлик» деб халқимиз бежиз айтмаган. Бунинг учун ободончиликка, озодагарчиликка, саранжом-саришталикка алоҳида эътибор бергандагина бунга эришиш мумкин. Шундай экан, шаҳар-қишлоқларимиз кўчалари чиқиндилардан тозаланса, бемаврут кесилган дарахтлар ўрнига ниҳоллар экилса, ифлосланиб ётган ариқ-зовурлар тартибга келтирилса, хонадонимизга яна ҳам файз-тароват кириб, кайфиятларимиз хушнуд бўлур эди.

Аминмизки, ўша куни ҳашарга чиқадиган кексаю ёш, ўқувчилар, талабалар, ишчи-деҳқон, зиёлилар, йигит-қизлар вақтларини беҳуда ўтказмайдилар. Сидқидилдан меҳнат қилишиб, ўз касаба уюшмаларининг махсус жамғармасига муносиб улушларини қўшадилар. Уюшма ҳамёнига тушган бу пуллар кам даромадли дўст-биродарларимизнинг бирон-бир камомадларига сарфланса, эзгу бир ишни амалга оширган бўламиз.

Биз истардикки, катта ҳашар кунида олий илмгоҳларнинг талабалари бирон-бир қурилиш майдонида ишласа, корхона ёки ишчи кучи етишмасдан қаровсиз ётган ҳиёбонларни, болалар майдончаларини тартибга келтирса, шу куни яхши ният, умид билан уруғ қадаган деҳқон илгаридан кўра кўпроқ, унумлироқ меҳнат қилса.

Азиз дўстлар! Она юртимиз Ўзбекистоннинг чиройига чирой, меҳнаткаш, очиқкўнгил, мурувватли халқи турмуш фаровонлигига муносиб улуш қўшиш учун жумҳурият умумхалқ ҳашарига чиқинг, қуёшли юртнинг асл фарзанди эканлигингизни меҳнат майдонида, ҳашарчилар сафида намоён қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ | **ЎЗБЕКИСТОН ЛКЁИ МАРКАЗИЙ ҚЎМИТАСИ**

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИЗИЛ ЯРИМ ОЙ ЖАМИЯТИ | **ЖУМҲУРИЯТ МЕҲР-ШАФҚАТ ЖАМҒАРМАСИ**

ЖАМОА БИЛАН КЕЛИШИБ

— Ҳашар — халқимизнинг азалий одати, — дейилади «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоасининг қабул қилган қарорида. Тикувчилар В. И. Ленин таваллуди шарафига 20 апрель куни жумҳурият ҳашарида иштирок этишга аҳд қилишибди. Уларнинг бу қарори корхона ишчилари томонидан қандай кутиб олинди?

— Тўғриси, юқоридан ҳеч қандай кўрсатмани кутганимиз йўқ, — дейди бирлашма партия қўмитасининг котиби Т. С. Собитов. — Жамоамиз аҳли билан келишиб шу фикрга келдик ва буни бирлашма бўйича кенг ёйиш мақсадида меҳнатчиларимизга қарата мурожаат этдик. Мазкур мурожаат ўйлаганимиздек ҳаммага маъқул тушди. Ҳар йили доҳий туғилган кунни нишонлаш корхонамиз аҳли учун одат тусига айланиб қолган. Хуллас, биз 20 апрель куни умумхалқ ҳашарини ўтказамиз. Тушган маблағни эса корхонамиз ишчи-хизматчилари эҳтиёжи учун сарфлаб борамиз. Бозор иқтисодиётига ўтилаётган бугунги кунда бу маблағни ишчилар ошхонасида тайёрланадиган таомлар нархини арзонлаштиришга, ижтимоий жиҳатдан муҳофаза қилишнинг бошқа мақсадларига сарфлаш мумкин.

Ф. ҲУСАНОВА.

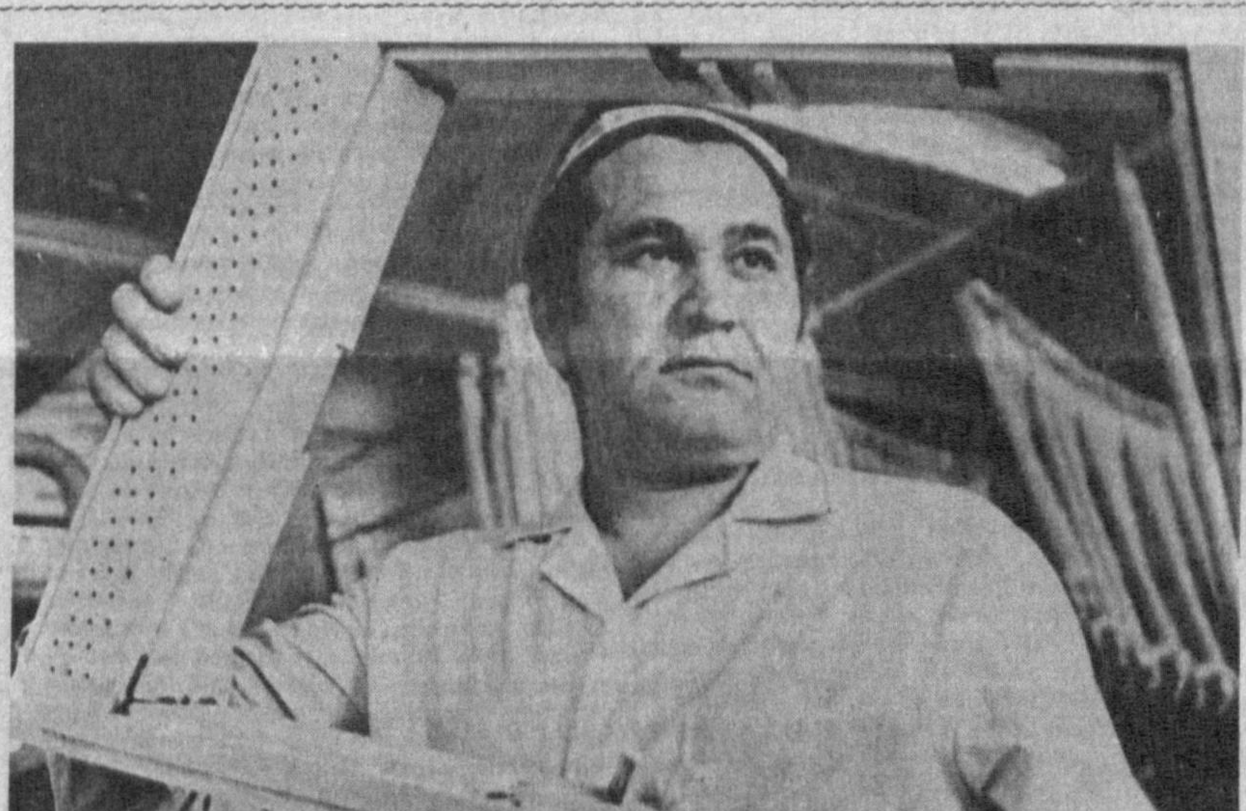

Ижара пудратидаги миллий асбоблар ишлаб чиқариш бирлашмасида Эргаш Юнусметовнинг ишлаётганига 23 йил дан ошди. У яратаётган чолғу буюмлари сифатлилиги билан ажралиб туради.

СУРАТДА: Э. Юнусметов.

Т. Каримов сурати.

Шу куннинг мавзуида

НАРХ-НАВО ВА ИЖТИМОИЙ АДОЛАТ

ЧАКАНА нарх-наволарни ошириш тўғрисида кўпдан буён гапириб келинарди. 2 апрелдан бошлаб бу амалда жорий этилди. Нохуш, лекин мажбурий бўлган бу тадбир аҳоли томонидан хурсандчилик билан кутиб олинмаслиги маълум эди. Айни пайтда кишиларда нарх-наво ошиши билан боғлиқ кўпдан-кўп саволлар пайдо бўлганлиги ҳам табиийдир. Улар наҳотки, бу — бозор иқтисодиётига ўтишнинг яккаю-ягона йўли бўлса, деб сўрамоқдалар. Бундан ташқари нарх-навонинг ошиши ва товон тўлаш миқдорларини таққослаб бўладими? Нима учун жумҳуриятимизда баъзи озиқ-овқат маҳсулотларига ўрнатилган нархлар иттифоқ ҳукумати тавсия этганидан фарқ қилади?

Ўзбекистон ССР Президенти, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби И. А. Каримов ўтказган ўтган кунги нарх-наволарнинг ислоҳ қилиниши билан боғлиқ кенгашда бу ва бошқа масалалар хусусида ҳалол, аниқ, жиддий гап кетди. Бу кенгашда Тошкент шаҳри партия ва совет органларининг, йирик корхоналар, вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари, оммавий ахборот воситаларининг вакиллари иштирок этдилар.

Шу нарса таъкидлаб ўтилдики, истеъмол бозорини муҳофаза қилиш бўйича ишлаб чиқилган тадбирлар, кўзда тутилган чораларга қарамасдан ҳали ҳам молларни, биринчи навбатда озиқ-овқат маҳсулотлари ва камёб буюмларни жумҳурият ҳудудидан ташқарига қонунга хилоф равишда олиб чиқиб кетиш давом этмоқда. Бу энг аввало мавжуд мол ресурслари, уларнинг тақсимланиши устидан қатъий назорат ўрнатилмаганлиги, айрим базалар ва савдо ходимларининг нопоклиги билан изоҳланади. Аниқланган ягона шундай ҳол ҳам айбдорларни қаттиқ жазолаш учун асос бўла олади ва бўлиши керак.

Мамлакат иқтисодиётидаги танглик, халқ хўжалигининг парокандаликка юз тутганлиги, хориждан моллар харид қилиш учун валютанинг йўқлиги сабабли аҳолини озиқ-овқат билан таъминлашда жиддий қийинчиликларга дуч келинмоқда. Озиқ-овқат маҳсулотларининг анчагина қисмини четдан келтирадиган жумҳуриятимизга ҳам бу ўзининг салбий таъсирини кўрсатаяпти. Ўзбекистон раҳбарияти ва ҳукумати томонидан кўрилаётган қатъий чоралар туфайлигина аҳолини энг зарур маҳсулотлар билан таъминлашга муваффақ бўлинмоқда.

Аҳолини озиқ-овқат маҳсулотларининг энг муҳим турлари, шунингдек, кундалик рўзғор буюмлари билан мунтазам таъминлаш мақсадида Тошкентда меъёр бўйича савдо қилиш тартиби жорий этилди. Савдо шу усулда йўлга қўйилган дастлабки кунларда масъулиятсизлик, ўзибўларчилик оқибатида жиддий камчиликлар рўй берди. Қатъий чоралар кўрилгандан сўнггина аҳвол яхшиланди.

Маълумки, Ўзбекистонда маҳаллий ва миллий шарт-шароитлар, ишлаб чиқариш ва истеъмол таркиби ҳисобга олинган ҳолда нон ва нон маҳсулотлари, уннинг мавжуд чакана нархларини сақлаб қолиш тўғрисида қарор қабул қилинган эди. Кенгашда алоҳида таъкидлаб ўтилганидек, бу енгил-елпи обрў қозониш йўлини излаш эмас. Аксинча, мажбурий чорадир. Бу жумҳуриятда бозор иқтисодиётига ўтиш аҳолига иложи борича камроқ салбий таъсир кўрсатиши учун қилинмоқда.

Ана шундай қарор Ўзбекистон аҳолисининг аксарият қисми томонидан ғоят маъқулланиб қарши олинган бўлса, гўшт, сут ва сут маҳсулотларига ўрнатилган янги нарх-наволар кўпгина саволлар туғдирмоқда. Лекин бу ўринда нима: дотация бериш ҳисобига ўрнатиладиган нарх-наволар ва бўм-бўш пештахталар керакми ёки нисбатан юқори нарх-наво ва савдода гўшт бўлишини таъминлаш муҳимми, деган савол бериш жуда ўринлидир.

Бугунги кунда мамлакатда 1 килограмм гўштнинг харид нархи 9 сўм 50 тийинни ташкил этади. Демак, бу ҳолда иттифоқ ҳукумати томонидан белгиланган гўшт нархи ўртасидаги тафовутни қоплаш учун унинг ҳар бир килограммига 2 сўм 50 тийиндан дотация берилиши керак. Лекин, бу дотациянинг иттифоқ ҳукумати томонидан қопланиши кўзда тутилмаган.

Ўзбекистонга истеъмол қилинадиган гўштнинг анчагина қисми бошқа жумҳуриятлар, хорижий мамлакатлардан келтирилади. Имзоланган иқтисодий битимга қарамасдан кўпгина иттифоқдош жумҳуриятлар гўштни фақат шартнома нархи бўйича етказиб беришга розилар. Ўзбекистонда ана шуларнинг ҳаммаси ҳисобга олинган ҳолда гўштнинг чакана нархи белгиланди.

Бу ўринда яна бир нарсани эслатиб ўтиш керак. Ҳозиргача давлат нархи бўйича гўшт фахрийларнинг бир қисмига, вақти-вақти билан меҳнат жамоаларига сотиб келинган. Яхшигина маош оладиган мутасадди раҳбарлар эса гўштни давлат нархида деярли мунтазам равишда харид қилар эдилар. Бу билан ижтимоий адолатнинг бузилишига йўл қўйиб келинган эди. Бозордагига яқин бўлган гўштнинг янги нархи эса адолат ўрнатиш учун қилинган яна бир ҳаракатдир.

Мактабгача тарбия муассасалари, мактаблар, ишчи ошхоналарида гўштнинг чакана нархлари оширилишини қоплаш учун зарур маблағларни қидириб топиш керак. Ҳозирнинг ўзида «Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмаси, заргарлик заводи, шаҳардаги бошқа корхона ва муассасаларда шундай қилиняпти.

Бизнинг мамлакатимиз, шу жумладан жумҳуриятимиз ҳам мушкул даврни бошидан кечирмоқда. Ана шундай танг вазиятда энг асосийси — сабр-тоқат, кўрилган чораларнинг мажбурий эканлигини тушунишдан иборатдир. Бундай мураккаб вазиятни фақатгина қунт билан қилинган бунёдкорлик меҳнати орқали енгиб ўтиш мумкин. Моддий бойликлар яратиб, магазинлар пештахталарини озиқ-овқатлар ва молларга тўлдирибгина яхши, фаровон ҳаёт кечиришга умид қилиш мумкин.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

Касаба уюшмалари ҳаёти

ВАЗИФАЛАР ҲАҚИДА ФИКРЛАШИЛДИ

ТОШКЕНТ вилояти маҳаллий саноат, коммунал ва маиший хизмат корхоналари ишчилари касаба уюшмаси қўмитаси «Бозор иқтисодиёти, товон тўлаш ва нафақаларни тўлаш тартиби» мавзуида семинар ўтказди. Унга корхона ва ташкилотлар раҳбарлари, касаба уюшмалари қўмиталарининг раислари, кадрлар бўлимларининг бошлиқлари, бош ҳисобчилар, иқтисодчилар ва шунга дахлдор касб эгалари таклиф этилди.

Семинарни очган мазкур вилоят касаба уюшмаси қўмитаси раисининг ўринбосари А. Раҳимов бозор иқтисодиёти муносабати билан касаба уюшмалари олдида турган вазифалар устида тўхталди.

Пойтахт вилояти ва шаҳри касаба уюшмалари Бирлашмаси Кенгашининг соғлиқни сақлаш ва ижтимоий таъминот бўлими мудири В. П. Родин ва жумҳурият касаба уюшмалари федерацияси кенгаши ижтимоий суғурта ва молия бўлимининг референти Б. Н. Ниёзов ўртоқлар товон тўлаш хиллари, болаларга нафақа тўлашнинг янги тартиби, вақтинча меҳнатга лаёқатсизлик, ҳомиладорлик вақтида нафақа тўлашдаги ўзгаришлар, меҳнаткашларга санаторий-курорт хизмати ва ҳордиқни ташкил этиш, шу муносабат билан касаба уюшмалари олдида турган вазифалар ҳақида атрофлича тушунтириш бердилар.

Семинар пировардида бозор иқтисодиёти, товон тўлаш, нафақа белгилаш бўйича қатнашчиларнинг кўплаб саволларига жавоб берилди.

Б. ПЎЛАТОВ,
Тошкент вилоят ва шаҳар касаба уюшмалари кенгаши матбуот марказининг мудири.

ҚАЛЛОБЛИК ОЧИЛДИ

ХАЛҚ хўжалигимизнинг бозор иқтисодиёти шароитига ўтганлиги савдо расталаридаги маҳсулотлар нархининг ошганлигида яққол кўзга ташланди. Жамиятимиз иқтисодий оғир жараённи бошидан ўтказаётган ҳозирги паллада нархи ўзгарган молларнинг аҳолига етиши қандай кечаяпти? Нарх-навонинг ошиши жойларда эътирозли гапларни келтириб чиқараётгани бежиз эмас. Айниқса савдо тармоқларида алдамчиликларга йўл қўйиш, харидор ҳақига хиёнат қилиш ҳоллари юз бериб турибди. Масалан, эски нархда бўлган молларнинг кўпини атайлаб уйларга яшириб қўйилганлик ҳоллари аниқланди. Мақсад 2 апрелдан кейин оширилган баҳода сотиш бўлган. Жумладан, куни-кеча ходимларимиздан Саъдулла Ҳабиев билан Ойбек Мирфайзиевлар ана шундай қаллоб ишлардан бирининг тагига етишди. Яъни «Тошкент» фирмасига қарашли 8-дўкондан келтирилиб яшириб қўйилган моллар фош қилинди. Тўғри, дўкон бошқа район ҳудудида жойлашган. Аммо ўғирлик моллар бизнинг районимиз ҳудудига яширилган экан. Ходимларимиз яширин моллар сабабчиси А. Халафянц уйини тинтув қилган пайтларида 25 дона поёндоз, 240 дона идишдаги гўшт ва Болгарияда ишлаб чиқарилган «Бебе» шампунининг етти қутисини топдилар. Текшириш натижасида ушбу хонадон соҳибаси, 225-мактаб ўқитувчиси Аида Алексеевна Халафянц мазкур дўконнинг катта сотувчиси Баҳодир Шарипов билан биргаликда юқорида саналган молларни яшириб қўйган. Жиноятчилар ўз вақтида қўлга олинди ва чора кўрилди.

Бу биз фош этган битта ишнинг намунаси, холос. Ўз манфаатини кўзлаётган бундай шахсларга нисбатан ҳамиша муросасиз бўлиш бизнинг асосий вазифамиз. Ана шунда одамлар норозилиги камайиб, эътирозли гапларга ўрин қолмайди.

О. ШАРОПОВ,
Куйбишев район ички ишлар бўлимининг БХСС бўлинмаси бошлиғи.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ КЕНГАШИНИНГ ҚАРОРИ

РЕСПУБЛИКА ВАЗИРЛИКЛАРИ ВА ИДОРАЛАРИ, КОРХОНАЛАРИ ВА МУАССАСАЛАРИНИНГ ИШ РЕЖИМИНИ ЎЗГАРТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Декрет вақти бекор қилиниб, республикада минтақа вақти жорий этилгани муносабати билан, Вазирлар Маҳкамаси ва Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши аҳолининг, меҳнат жамоаларининг истакларини ҳисобга олиб қарор қиладилар:

1. Республика вазирликлари, идоралари, ташкилотлари ва муассасалари аппарати ходимлари учун 1991 йил 8 апрелдан ишни эрталаб соат 9 да бошлаш графиги белгилансин.

2. Ишлаб чиқариш ва меҳнаткашлар манфаатлари ҳисобга олиниб, Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши билан келишилган ҳолда корхоналар учун иш бошлашнинг қулай графигини жорий қилиш тавсия этилсин.

3. Қорақалпоғистон МССР Вазирлар Кенгаши, вилоят ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети, министрликлар ва идоралар бир ҳафта муддат ичида транспорт, алоқа хизмат кўрсатиш соҳаси, умумий овқатланиш корхоналарида иш бошлаш графигини минтақа вақтига мувофиқлаштирсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси **И. КАРИМОВ.**

Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг раиси **Б. АЛЛАМУРОДОВ.**

СУРЪАТ БЎШАШМАЯПТИ

«Узбитхим» ишлаб чиқариш жамоаси биринчи квартал топшириғини белгиланган муддатдан илгари бажарди. Тошкентлик кимёгарлар режалаштирилган 7,7 тонна синтетик кир ювиш воситалари ўрнига республика савдо тармоқларига 8 минг тоннадан кўпроқ кир ювиш кукуни етказиб бердилар. Бирлашма икки йил бўлдики, мамлакат тармоқ корхоналари ўртасидаги мусобақада сурункасига олдинда бормоқда.

Режалаштирилган кўрсаткичларни мунтазам равишда ошириб бажариш, олинаётган катта фойда маблағларнинг бир қисмини анчагина тўпланиб қолган ижтимоий-маиший муаммоларни ҳал этишга сарфлаш имконини берди. Корхона ходимлари учун бепул нонушталар берилмоқда. Хўжалик усули билан жадал суръатларда уй-жойлар қурилмоқда. Ишчиларнинг буюртмаларига кўра санаторий ва профилакторийларга йўлланмалар сотиб олинмоқда. Корхона кенгаши билан биргаликда чиқарилган раҳбарият қарорига кўра, бирлашманинг ҳар бир ходимига 100 сўмдан компенсация пули тўланди.

(ЎзТАГ мухбири).

ЯНГИ МАРКАЗ

«Техноводстройэкономика» илмгоҳи мутахассислари тайёрлаётган лойиҳалардан шу тармоққа доир турли муассаса ва ташкилотлар биноларини тиклашда ҳам кенг фойдаланилмоқда. Жумладан, бу ерда қурувчилар ва улар оилалари учун бунёд этилаётган тиббиёт муассасалари ва касалхоналарга мос лойиҳалар ҳам тайёрланди.

Яқинда фойдаланишга топширилган янги тиббиёт-санитария қисми ўзининг кўпгина афзалликлари билан диққатга сазовордир. Ўзбекистон сув қурилиши давлат қўмитасига қарашли бу амбулатория таркибида даволаш муолажалари ҳам йўлга қўйилади.

Замонавий тиббий асбоб-ускуналари билан жиҳозланган хоналарда учта йирик бўлим очилди. Юрак хасталиклари муолажаси билан шуғулланувчи бўлимга малакали мутахассис шифокорлар жалб этилди.

Шифохонада алоҳида сув ҳавзасининг бунёд этилгани айни муддао бўлди. Бу ўз навбатида сув, электромагнит муолажаларини кенг йўлга қўйиш имконини берди. Шунингдек, физиотерапия бўйича даволаш ишларидан фойдаланилади.

Янги шифобахш марказ ўзига хос кичик тиббиёт шаҳарчасини эслатади.

О. АКБАРОВ.

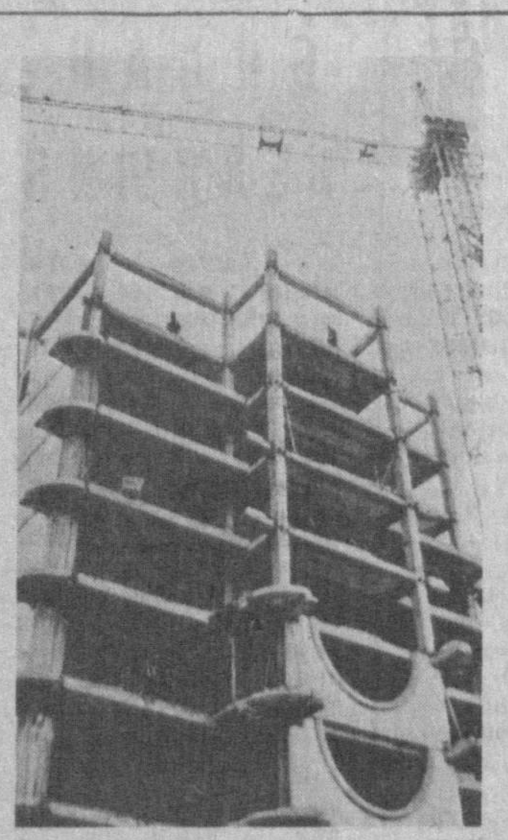

Кейинги йилларда шаҳримизнинг Юнусобод даҳаси ўзига хос чирой очиб бормоқда. Бу ерда кўп қаватли турар жой бинолари, маданий-маиший объектлар кундан-кунга кўпайиб бормоқда. Бунда Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 49-қурилиш бошқармасининг Султон Икромов бошчилигидаги бригадаси бинокорларининг ҳам ҳиссаси бор, албатта.

Айни пайтда жамоа қурувчилари даҳанинг Мирзааҳмедов кўчасида 12 қаватли турар жой биносида қурилиш-тиклаш ишларини олиб бормоқдалар.

СУРАТЛАРДА: (чапдан ўнгга) бинонинг умумий кўриниши ҳамда жамоанинг илғор қурувчиларидан Ҳусниддин Толипов ва Рустам Аъзамовлар.

Т. Каримов суратлари.

ИШЛАР ЮРИШИБ КЕТДИ

ТОШКЕНТ қурилиш Бош бошқармасига қарашли 159-трестининг 22-қурилиш бошқармаси Беруний кўчасининг Б — 1 мавзесидаги («Ғунча» кинотеатри рўпарасида) мактаб қурилишига кириб борганимизда кундуз соат учлар чамаси эди.

Кўчада ёмғир ёғиб турганига қарамасдан, бу ерда бинокорлик ишлари қизғин олиб борилмоқда. Қурувчиларнинг бири тиклаш ишларини олиб бораётган бўлса, иккинчиси темир-бетон буюмларни кранлар ёрдамида юқори қаватларга етказиб бермоқда. Учинчиси эса иморатнинг пастки қаватларида пардозлаш ишларини олиб бормоқда.

— Шу ерда участка бошлиғи бўлиб ишлайман, — деб ўзини таништирди Виктор Бобилев. — Илгарилари мавзе ва даҳаларда кўплаб уй-жой бинолари қуриб ташланаверарди. Лекин мактаб ва мактабгача ёшдаги болалар муассасалари қурилишига эътибор камроқ эди. Натижада бу уйларда яшовчи ота-оналарнинг фарзандлари мактабга анча узоқ масофага қатнашга мажбур бўлишарди. Бунга барҳам бериш учун Собир Раҳимов район халқ таълими бўлимидаги мутахассислар мазкур мавзеда 1266 ўринга мўлжалланган мактаб қурилишини бошлаб юбордилар.

— Мактаб қурилиши 1989 йили март ойида бошланган эди, — гапга қўшилди бош пудратчи бригадири В. Воронов. — Биз бу иморатни 21 ой мобайнида, яъни шу кунларда топшириш мажбуриятини олгандик. Лекин қурилиш материалларининг ўз вақтида етиб келмаганлиги, темир-бетон буюмлар ва бошқа баъзи бир хом ашёларнинг сифатсизлиги туфайли мактабни ўз вақтида битказа олмадик. Объектда қурилиш ишларининг суст боришига яна бир сабаб бор. Бу ҳам бўлса малакали ишчилар масаласи. Ўзингиз биласиз, ҳозир бозордаги нарх-наволар осмонда бўлиб турган бир пайтда, бугунги ойлик маош билан оилани тебратиш анча мушкул. Шунинг учун анча малакали қурувчиларимиз ширкатларга кетиб қолишди. Чунки, у ердаги ойлик маош давлат қурилишлардагига қараганда анча юқори.

Шу қийинчиликларга қарамасдан, кейинги пайтларда мактаб қурилишида ишлар анча юришиб кетди. Умумий баҳоси 1 миллион 846 минг сўм турадиган бу бинода ҳозир асосий қурилиш-тиклаш ишлари якунланяпти. Айни пайтда бу ерда тиклаш юмушлари билан бир қаторда пардозлаш ишлари ҳам олиб борилмоқда. Буни бизнинг трестга қарашли 46-пардозловчилар бошқармасининг ишчилари амалга оширишмоқда. Бинокорларимиз бу мактабни шу йилнинг май ойида фойдаланишга топширишмоқчи.

Шуниси қувончлики, мактаб битгандан кейин бу ерда таълим оладиган ўқувчиларнинг ўқишдан ташқари шуғулланиши учун барча шароитлар яратилади. Уч қаватли мактабда чўмилиш ҳавзасидан ташқари иккита спорт зали ўқувчилар ихтиёрида бўлади. Биринчи залда улар жисмоний гимнастика билан шуғуллансалар, иккинчи залда волейбол, баскетбол ва бошқа спорт турлари билан машғул бўладилар. Бундан ташқари ўғил болаларнинг ҳунар эгаллашлари учун устахона ишга тушади. Қизлар учун эса уй таомларини тайёрлашни ўрганадиган алоҳида хоналар ишга тушади. Мактабга бу ҳунарларни ўргатадиган мутахассислар таклиф этилади.

Ғ. ЮСУПОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт

БУГУНГИ ЯГОНА ЙЎЛ

Халқда шундай нақл бор: «Отанг ҳам бозор, онанг ҳам бозор». Ҳозир ҳамманинг хаёлидан «Бозор иқтисодиёти нима бераркин!» деган савол кечади. Жамоатчи мухбиримизнинг Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар кабинети қошидаги малака ошириш илмгоҳининг ижтимоий фанлар бўлими мудири, иқтисод фанлари доктори, профессор А. Қодиров билан суҳбати шу жиҳатдан қизиқарлидир.

— Бизда «А» ва «Б» гуруҳ маҳсулотлари ишлаб чиқарилади, яъни саноат маҳсулотлари ҳамда бевосита истеъмол моллари. Бироқ истеъмол моллари, шу жумладан озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш «А» гуруҳ маҳсулотларига нисбатан анча кам. Натижада аҳоли қўлидаги пул билан савдодаги мавжуд моллар орасидаги муносабат бузилган. Мамлакатимиз жуда катта иқтисодий тангликни бошидан кечиряпти. Охирги имконият бозор иқтисодиётига ўтишда кўриняпти. Хўш, бозор иқтисодиёти нима ўзи!

— Ишлаб чиқариш билан ишлаб чиқариш муносабатлари ўртасидаги, моллар билан пул орасидаги муносабат бозор иқтисодиётидан иборат. Агар биз иқтисодиётимиз тузилиши шаклини кўздан кечирсак, уни (аввалги шаклини) пирамидадан иборат эканлигини кўришимиз мумкин. Яъни пирамиданинг юқори қисмида марказ, қуйи тўртбурчак қисмида эса жумҳурият, вилоят, район, корхона ва ташкилотлар фаолият кўрсатишади. Ҳозир эса бу шаклни тўнтарилган пирамида шаклида тузиш режалаштирилмоқда. Яъни ўз иқтисодини қандай белгилаш юқоридан, марказ буйруғи ёки кўрсатмаси асосида эмас, балки қуйидан юқорига амалга оширилади.

Бозор иқтисодиёти ҳуқуқий, иқтисодий, ташкилий масалаларни ҳал этиши лозим. Бу иқтисод жамоа мулкчилиги ва шахсий (хусусий) мулкчиликка асосланган. Бозор иқтисодиёти ҳамма мамлакатларда тартибга солиб турилади. Бунда давлат иқтисодий қўмитасининг аҳамияти катта. Давлат таъминот қўмитасининг вазифаси ишлаб чиқарувчилар билан истеъмолчилар ўртасидаги муносабатни тартибга солиб туриш. Бозор иқтисодига ўтишнинг дастлабки пайтида вазирликлар тугатилмайди, балки уларнинг мазмуни ўзгаради.

Доимий ишлаб турадиган ким ошди савдолари ташкил этиш, ахборот хизмати кўрсатадиган ташкилотлар ташкил этиш бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида албатта шарт.

Албатта, бозор иқтисодиёти сиёсатига ўтиш мамлакатимизда бир қанча қийинчиликларни келтириб чиқариши шубҳасиздир. Бу нарх-наво ошишида, ишсизлик пайдо бўлишида намоён бўлади. Жуда зарур маҳсулотлар ишлаб чиқармайдиган соҳалар тугатилиши мумкин. Натижада бу соҳа ишчилари ишдан бўшатилади. Улар бошқа мутахассисликларга ўқитилиши керак. Бозор иқтисодиётига ўтиш натижасида хусусий мулк, банклар, тижоратчилар пайдо бўлади.

— Бозор иқтисодиётига ўтишда ижтимоий муҳофаза омиллари қандай аҳамиятга эга!

— Давлат бу вазифани ўз зиммасига олади, яъни кишиларни ночор аҳволда ташлаб қўймайди, муҳофаза чораларини кўради.

Польшада бозор иқтисодиётига ўтиш натижасида баҳолар 6-7 баробар ошиб кетди. Ҳозирги кунда бизда 55 фоиз аҳоли қашшоқлик даражасида яшайди. Агар шундай бўлса янги иқтисодий сиёсатга ўтиш натижасида аҳвол янада мушкуллашиши мумкин. Шунинг учун ҳозир кам даромадли оилаларни ижтимоий муҳофаза қилиш, аҳолига томорқалар бўлиб бериш, уй-жой масалаларида ёрдам бериш режалаштирилган.

— Иш ҳақини ошириш, давлат томонидан нафақа бериш ҳақидаги тадбирлар белгиланди. Хўш, иш ҳақининг қайси даражаси 2-3 баробар оширилади, у бозор иқтисодиётига ўтиш масаласи даражасига етадими ёки йўқми!

— Маълумки, кўп маҳсулотларнинг баҳоси таннархидан паст юради. Масалан, илгари гўшт давлат томонидан 3,5—4 сўмга (колхоз ва совхозлардан) сотиб олиниб, дўконларда 1 сўм 80 тийин, 1сўм 85 тийиндан сотиларди, яъни ўртадаги фарқни давлат ўз ҳисобидан тўлдирарди.

Маълумотларга кўра кам ҳақ оладиган аҳолининг 40 фоизи йилига жон бошига 20 килограмм гўшт истеъмол қилар экан. Баъзи табақадагилар эса (кўп иш ҳақи оладиганлар) 90 килограммдан гўшт истеъмол қилар экан. Бозор иқтисодиётига тўла ўтилмагунга қадар бу номутаносибликни йўқотиш учун мажбурий чоралар кўриш, жумладан талонлар жорий этишга тўғри келади.

— Ҳозир бизлар бир йўла халқаро нарх-навога ўтишимиз мумкинми!

— Биз ишлаб чиқарилаётган моллар сифатини яхшиласак халқаро бозорга чиқишимиз мумкин. Экспорт масаласига келсак, 80 фоиз маҳсулот бизда хом ашёга тўғри келади, яъни газ, нефть, ёғоч ва ҳоказолар. Демак, биринчидан сифатни яхшилаш ва иккинчидан сўмнинг қадрини ошириш керак. Фақат хом ашёни четга чиқарувчи мамлакат ҳеч қачон бой бўлиши мумкин эмас. Масалан, ўзимизда сифатли кўйлак ишлаб чиқиришни ўрганишимиз лозим. Айтайлик, 1килограмм пахта толасидан 4—5 та кўйлак тайёрлаб, 40—50 сўмдан сотишяпти. Ваҳоланки, чет эллик мижозларимиз 1 килограмм толани 5 сўмга сотиб олишади, демак ҳар килограмм пахта толасидан 35—45 сўм даромад кўришяпти. Агар, юқорида айтганимиздек, шу тола ўзимизда сифатли маҳсулотга айлантирилса, фойда ҳам ўзимизга қоларди, қолаверса, миллионлаб кишилар иш билан таъминланарди.

— Ҳозирги кунда бозор иқтисодиётига ўтишдан бошқа йўллар борми! Яъни мамлакатни шу инқироздан қутқарадиган бошқа бир йўл борми!

— Йўқ!

— Агар биз бозор иқтисодиётига ўтсак, у ҳолда кишилар табақаларга бўлиниб кетади-ку, у ҳолда социализмнинг асосий ғояларига зарба берилмайдими! Яъни яна тенгсизлик бўлмайдими!

— Биз кишиларнинг ҳаммасини баравар бой қилиш мақсадига эриша олмадик. Жамиятимизда пинҳона иқтисод, меҳнатига яраша даромад олмаётганлар барибир пайдо бўла бошлади. Биз шундай вазиятдамизки, бошқа йўл йўқ! Эслатиб ўтаман, Абалкиннинг вазирликка номзоди кўрилганда у босқичма-босқич бозор иқтисодиётига ўтиш керак, деган фикрда бўлган эди. Ҳозир бу вақт бой берилди.

Баъзан бундай сиёсат юргизишда қатъийлик ҳам керак. Масалан, 1920 йилда В. И. Ленин дадиллик билан янги иқтисод сиёсати (НЭП)га ўтди.

— Агар 1991 йилда бозор иқтисодиётига ўтилса-ю, у ўзини оқламаса, у ҳолда бу сиёсатдан воз кечиладими!

— Аввало, бу иш обдон ўйлаб қилиниши лозим. Бу сиёсатда таваккалчилик, шошма-шошарлик кетмайди.

— Бозор иқтисодиёти системасига ўтилгандан кейин назорат ҳозиргидек бўладими ёки яхшиланадими!

— Назорат қилинадиган, лекин фойдаси кам кўрсаткичлар бизда кўп. Бозор иқтисодиётига ўтилгач, улар ўз-ўзидан камаяди. Масалан, айтайлик «Форд» компаниясининг ўз қонуни бор. 25 йил муқим ишлаган ишчи шу корхонадан 300 доллар қўшимча ҳақ олади. Яъни бу ерда кадрлар қўнимсизлиги ўз-ўзидан камаяди. Капиталист ҳар 1 сўмнинг 80 фоизини ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, ишчиларнинг ижтимоий эҳтиёжлари учун сарфлайди. Бизда эса 8 фоизи шу мақсадларга сарфланади.

Бизда ҳар 100 кишидан 3 таси корхоналарнинг талаби, қолган 97 таси давлат режа комитети талаби бўйича у ёки бу мутахассисликка эга бўлмоқдалар. Яъни кўп соҳаларда «ортиқча» ишчилар ёки хизматчилар бор, чунки улар корхона эҳтиёжидан келиб чиқилган ҳолда тайёрланмаган. Бозор иқтисодиётига ўтилса ана шу «ортиқча» ишчи ёки хизматчилар ишсиз бўлиб қолиши мумкин.

— Ҳозир биздаги кўп мутахассислар, техник ходимлар, қолаверса талабаларимиз чуқур иқтисодий билимга эга эмас. Шунинг учун нима қилиш, қандай чора кўриш керак!

— Чет элдагилар молия системасини яхши биладилар. Ишбилармонлик хусусияти катта. Шуни ҳисобга олган ҳолда ҳозир бизда махсус курс ташкил этилди. Олий ўқув юрти, корхона ва ташкилотларда ҳам чуқур иқтисодий билим беришга ўтишимиз керак. Ҳозир биз чет элларга турли мутахассислар, иш юритувчиларни малака оширишга юбормоқдамиз. Айтайлик, менежерлар тайёрлаш курсларига. Шояд улар қайтиб келиб, биздаги аҳволни ҳам яхшиласалар...

Суҳбатдош С. АСҚАРХЎЖАЕВ.

Диққат! Янгиликдан хабарингиз борми?

МОЛ БИРЖАСИ ШАКЛЛАНМОҚДА

Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасида республикада универсал моллар биржаси ташкил этиш асослари ишлаб чиқилди.

Мухбиримиз бўлажак биржа ташкилотчиларидан бири — ресурслар, моддий-техника таъминоти ва шартномалар бўлимининг мудири Ш. Х. Иноятов билан учрашиб, ушбу янгиликка оид қатор саволларга жавоб беришни илтимос қилди.

— Шавкат Хайруллаевич, мол биржаси қандай бўлади? Уни ташкил этишга қандай ҳожат бор?

— Бундай ишга қўл уришимизга давлат буюртмасининг камайтирилиши, натижада ишлаб чиқарувчилар ихтиёрида улар томонидан эркин сотиш учун қолаётган моллар ҳажми ва хиллари кўпайганлиги сабаб бўлди. Айни пайтда Ўзбекистон халқ хўжалиги эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш, шунингдек бугун мамлакатдаги бутун иқтисодиётда юзага келган номутаносиблик корхоналар ўртасидаги муносабатларнинг янгича шаклларини қарор топтириш заруратини туғдирди. Моллар биржасини шакллантириш асосини ишлаб чиқишдан ҳам шу мақсад кўзланмоқда.

Муштарийлар моллар биржаси тўғрисида аниқроқ тасаввур ҳосил қилишлари учун шуни айтишим керакки, бу — қимматли қоғозлар (акция, сертификатлар) ёки оммавий айрибошлашга ярокли молларни харид қилиш ва сотиш йўлга қўйилган бозордир. Биз бевосита моллар биржасини шакллантиришга кўпроқ эътибор беряпмиз. Бунда мавжуд моллар намойиш этилмасдан шартномалар тузилади. Худди ана шу хусусияти билан моллар биржаси мавжуд моллар ёки уларнинг намуналари қўйилиб савдо шартномалари тузиладиган ярмаркалардан фарқ қилади.

Тахминларимизга кўра биз шакллантираётган моллар биржаси рўйхатига сопол буюмлар, табиий тошдан тайёрланган бинокорликда ишлатиладиган пардозлаш, сантехника буюмлари, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, шу жумладан пахта толаси киритилади. Республикамизга эса биз металл, ёғоч-тахта, дон, омухта ем, газлаштириш учун қувурлар келтирилишига ҳаракат қиламиз.

— Гапларингизга кўра, бу тадбирлар яқин келажакда амалга оширилиши керак. Эҳтимол шаклланаётган моллар биржаси фаолиятига ўзгартишлар ҳам киритилар?

— Сиз ҳақсиз. Биз ишлаб чиққан асослар амалда ишчи варианти. Биз универсал моллар биржаси бозорнинг доим ишлаб турадиган бир бўлаги бўлади, деган фикрдамиз. Биржани ташкил қилишдан маҳсулот, хом ашё, молларни сотиш бўйича мунтазам савдолар ўтказиш ҳамда республикада тақчил бўлган хом ашё ва молларни бошқа минтақалардан келтириш мақсади кўзланган.

— Демак, универсал моллар биржасининг ташкил этилиши республикада бозор ташкил этиш воситаси ҳам бўлар эканда?

— Ҳа. Яна шуни айтиш кераккки, биржа фойда келтириши керак. Унинг даромадлари йиллик аъзолик бадаллари, савдодан ва шартномалар тузишдан тушган тўловлар, берилган қарз учун олинадиган фоизлар, мижозлар тўлайдиган ҳақ, ахборот-тижорат ва бошқа хизматлар кўрсатиш, турли маълумотномалар, реклама-лар нашр этиш ҳисобига шаклланади.

— Биржа тижорат ташкилоти бўлади, деган хулоса чиқариш мумкинми?

— Мумкин. Уни фақатгина давлат, ширкат ва бошқа корхоналар, шу жумладан ишлаб чиқарувчилар, моллар эгалари, воситачилар, бошқа тижорат ташкилотлари, қўшма корхоналарнинг ихтиёрий бирлашуви асосида тузиш мумкин. Моллар биржаси унинг муассислари ва аъзоларининг бадалларини бирлаштириш асосида тузиладиган уюшма сифатида фаолият кўрсатади.

— Биржада савдо-сотиқ қандай амалга оширилади? Биржанинг ўзи савдо шартномаларида иштирок эта оладими?

— Назаримизда савдо-сотиқ эркин баҳолар бўйича махсус воситачилар орқали олиб борилади. Биржанинг ўзининг сотувчи ёки харидор сифатида савдо шартномаларида иштирок этиши ман этилади. Унинг асосий фаолияти воситачиликдир. Эҳтимол ишнинг дастлабки босқичида мол айрибошлаш, ким ошди ва ярмарка савдоси кўпроқ ўрин эгаллаcа керак. Биз доим ишлайдиган улгуржи ярмарка ташкил қилиш ниятимиз ҳам бор. Бунда биржада бир турдаги моллар билан савдо қилинса, ярмаркада машинасозлик маҳсулотлари, комплектловчи буюмлар ва бошқа моллар билан савдо қилинади. Ярмаркада сотувчи ва харидор ўртасида қўшимча шартнома тузиш талаб қилинади.

— Шавкат Хайруллаевич, нима учун фонд биржаси эмас, балки моллар биржаси шакллантириляпти?

— Бу ҳақда биз кўп баҳслашдик. Натижада аввало моллар биржаси ташкил қилиш керак, деган хулосага келдик. Чунки бу ҳолда биз республика учун камёб ҳисобланган материалларни харид қилиш имкониятларини ишга солиш билан биргаликда, республика эҳтиёжларидан ортиқча ишлаб чиқарилган ўзимиздаги саноат маҳсулотларини сота оламиз.

— Бунга бирор мисол келтира оласизми?

— Марҳамат. Ҳозир республикамизда чинни сантехника буюмлари тайёрлаш хом ашёси ҳисобланган каолиннинг катта запаслари мавжуд. Биз Ўзбекистоннинг бу хом ашёга эҳтиёжини тўла қондирибгина қолмай айтайлик чинни сантехника буюмлари ўта тақчил бўлган Сибирга сотиб, бу минтақадан биз ўзимиз катта эҳтиёж сезаётган ёғоч-тахта ола оламиз.

Фонд биржаси ташкил қилиш учун бугун амалда имкониятлар йўқ. Чунки, қимматли қоғозлар бозори таркиб топмаган. Аввал уни таркиб топтириш, кейин эса фонд биржасини ташкил қилиш тўғрисида гапириш мумкин.

— Моллар биржаси шакллантириш чўзилиб кетмасмикин?

— Бу хусусда шахсий фикримни билдиришим мумкин. Моллар биржасини ташкил қилиш орқага сурилишига йўл қўйилмайди. Амалда биз қисқа муддатларда кўпгина муаммоларни ҳал қилишга тайёрмиз. Лекин бир қатор ташкилий масалалар бор. Улар ҳам ҳал бўлгач, моллар биржаси фаолият кўрсата бошлайди.

Суҳбатдош
А. БУРИГИН.

Тошкент вилояти матлубот жамиятининг пойтахтимиздаги ўқув ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли нон тайёрлаш корхонаси нонвойлари маҳсулотлари ҳамма вақт ҳам сифатли чиқмоқда.

СУРАТДА: корхонанинг илғор нонвойларидан В. Козлов ва З. Султоновалар.

М. Нуриддинов сурати.

Болангиздан хотиржаммисиз?

КОРХОНАНИНГ БОҒЧАСИ

«МАЛИКА» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг устки трикотаж фабрикаси ҳамда 2-фабрика ишчиларининг фарзандлари фабрикаларга яқин жойлашган 493-боғчага қатнайдилар. Корхоналар ҳомийлиги ва қўллаб-қувватлаши натижасида тарбияланувчилар учун қулай ва яхши шарт-шароитлар яратилган.

Болаларнинг соғлом, чиниқиб ўсишлари боғча мутасаддиларининг диққат марказида. Тез-тез шамоллаб турадиган болалар учун соғломлаштириш гуруҳи очилган. Соғломлаштириш гуруҳи учун бирлашма томонидан маблағ ажратилиб, болаларга қўшимча овқатлар, шарбатлар, гиёҳлардан тайёрланган қайнатмалар, қаймоқ, асал каби қўшимчалар ҳам берилади.

Болаларни чиниқтириш мақсадида гимнастика залида махсус машғулотлар ўтказилади. Машғулотларни спорткомплексдан таклиф этилган махсус ўқитувчи олиб боради. Ҳафтада 4 кун жисмоний тарбия машғулотлари ўтказилади.

Нутқи ривожланмаган болалар учун иккита гуруҳ очилган. Логопед шифокор болалар нутқидаги нуқсонларни тугатиш, нутқни ривожлантириш бўйича машғулотлар олиб боради.

Болаларнинг зеҳнини ўстириш, фикрлаш доирасини кенгайтириш мақсадида бирлашма томонидан 35 минг сўмга компьютер ўйинлари олиб берилган. Катта ёшлилар билан тайёрлов гуруҳи ҳафтада икки марта компьютер ўйинлари билан шуғулланишади. Бу машғулотга болалар қизиқувчанлик билан қарайдилар.

Боғчада ўн учта гуруҳ мавжуд бўлиб, шулардан 5 тасида машғулотлар ўзбек тилида олиб борилади.

Сентябрь ойидан бошлаб очилган ўзбекча гуруҳларда кичкинтойлар ўзбек қўшиқларини ўрганишади, миллий ўйинлар ўйнаб, турли расм-русум, урф-одатларни ҳам гўдакликданоқ ўзлаштириб борадилар. Ҳозир миллий гуруҳлардан ташқари рус гуруҳларида ҳам ўзбек тилида машғулотлар олиб борилмоқда. Боғча ходимлари болаларнинг тил ўрганишида яхши натижаларга эришмоқдалар.

Боғчада Куйбишев райони бўйича биринчилардан бўлиб ўзбек тили гуруҳи очилгани сабабли район боғчалари мудирлари ва методистларининг конференцияси шу ерда ўтказилиб, қатнашчилар амалий ишлар билан яқиндан танишишди.

Тарбияланувчиларга яхши шароитлар яратиб беришда боғча мудираси Гўзал Исмоилованинг хизматлари катта. Яқинда «Малика» бирлашмаси ишчиларининг фарзандлари тарбияланадиган учта боғча бўйича Гўзал Маъруповна мутасадди этиб тайинланди. Бунинг натижасида боғчалар ўртасида ўзаро алоқа яхшиланди. 307-боғчага 100 минг сўм, 25 йилдан бери фаолият кўрсатаётган 110-боғчага 155 минг сўм ажратилиб таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Янги жиҳозлар, мебеллар сотиб олинди. Учта боғча методика, смета ишлари, тарбиявий иш режалари келишилган ҳолда бамаслаҳат олиб борилмоқда.

Боғчага бирлашманинг 2-фабрикаси томонидан мунтазам амалий ёрдам кўрсатиб турилади. Ходимларнинг кун бўйи ишда бўлишини назарда тутиб, улар ҳам бошқалар қатори камёб озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаб турилади. Ахир тарбиячиларнинг ишлашлари учун иш жойи яхши бўлса, тарбияланувчиларга ҳам, фарзандидан хотиржам бўлган оналарга ҳам яхши-да!

Д. СУЛТОНОВА.

ЧИҚИНДИЛАР ДАРОМАД КЕЛТИРАЯПТИ

Тошкент кўзгу-мебель фабрикасида ишлаб чиқариш чиқиндиларидан — турли ҳажмдаги кўзгу парчаларидан яхши фойдалана олдилар. Бу ерда кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш цехи ишга туширилди.

Фабрика ходимларини ўткир зарурат шундай иш тутишга мажбур қилди — ҳар йили 200 тоннадан кўпроқ кўзгу парчалари ахлатхонага ташланар, ундан қандай фойдаланишни билишмасди. Тошкент чарм-галантерея фабрикаси билан ташкил этилган кооперация бу ерда аёллар кўзгучалари ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш имконини беради.

Ишлаб чиқариш ўзлаштирилаётган халқ истеъмол моллари режадаги барча кўрсаткичларни барқарор бажараётган корхонанинг йиллик даромадига дурустгина қўшимча беради. Чунончи, ўтган йили фабрика жумҳурият мебель корхоналарига беш миллион сўмликдан кўпроқ шиша буюмлар ва кўзгулар етказиб берди. Бу йил фабрика режани янада тигизлаштирган. У 5,1 миллион сўмлик ана шундай маҳсулот етказиб беради. Бу хом хаёл эмас, чунки ишлаб чиқаришдаги имкониятларнинг ҳаммаси ҳам ҳали ишга солингани йўқ. Ҳозирнинг ўзидаёқ бошлаб юборилган асосий ишлаб чиқаришни реконструкция қилиш меҳнат унумдорлигини ўртача 20 фоиз ошириш имконини беради.

Фабрика Фарғона водийсида кичик корхона ҳуқуқига эга бўлган ўз филиалларини очишни режалаштирган. Бундай корхоналар ҳам унга муайян даромад келтиради.

(ЎзТАГ).

ПСКОМ САФАРИДАН

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли зоология ва паразитология илмгоҳи олимлари Бўстонлиқ зонасидаги энг сўлим жойларни энг яхши яшил боғ-роғлар тариқасида тадқиқ этиш билан ҳам яқиндан шуғулланмоқдалар. Яшил масканнинг Пском қишлоғи бўйлаб яқинда уюштирилган илмий экспедиция чоғида кўп янгиликлар аниқланди.

Ўзбекистон «қизил китоби»га киритилган ўсимлик ва ҳайвонларнинг яшаш шароити ҳам кўздан кечирилди, камёб ҳайвонларни аниқлаш тадбирлари кўрилди.

Зоолог олимлар тўплаган материаллар илмгоҳида умумлаштирилиб муҳим илмий иш сифатида тадқиқот қилинади.

С. ОДИЛОВА.

Янгиликлар, хушхабарлар

ПОЛИКЛИНИКА ...КЕЛДИ

Сирдарё вилоят касалхонаси ҳузурида кўчма амбулатория — диагностика хизмати ташкил этилди. Ишлаб чиқариш жамоаларининг буюртмаларига кўра малакали шифокорлар бригадаси барча меҳнаткашларни ҳар томонлама тиббий кўрикдан ўтказиб, ҳар бир кишининг саломатлиги тўғрисида аниқ хулоса чиқариб беради. Зарур бўлиб қолганда беморлар Тошкентдаги даволаш муассасаларига йўлланмалар олишади.

Хизмат кўрсатишнинг янги шакли йўл-йўлакай меҳнат ва дам олиш шароитларини ҳам текширади, корхоналар ва ташкилотлар ходимларининг вақтини анча тежайди. Ижтимоий сиёсат ўтказиш йўналишлари пухтароқ аниқланмоқда. Буларнинг барчаси хўжалик шартномаси асосида амалга оширилмоқда.

ТАБИАТ УЙҒУНЛИГИНИ ТИКЛАЙЛИК

Мелиорация ва сув хўжалиги ремонти Андижон вилоят бирлашмаси ҳузуридаги хўжалик ҳисобида ишловчи «Ирригатор» кўчатхонасига қарашли ерлар 80 гектар кенгайди.

Адирдаги бу ерларнинг бир қисмидан илгари ҳам фойдаланилар, лекин кейинчалик ўз ҳолига ташлаб қўйилган эди. Ернинг асосий қисмини «йўқдан бор қилиб» ўзлаштиришга тўғри келяпти: насос станциясидан қувурлар ётқизиляпти. Ерлар текисланяпти. Айни вақтда шу йил баҳорда дастлабки йигирма гектар ерга экиладиган шафтоли, олхўри, ёнғоқ кўчатлари тайёрлаб қўйилапти.

— Пахта яккаҳокимлиги табиий мувозанатини жуда бузиб юборди, — дейди ташкилот директори А. Норқўзиев. — Бизда боғлар, ўрмонлар кам қолди. Ташкилотимизнинг вазифаси ана шуларни тиклашдан иборат. Кўчат етиштириш участкасида вилоятдаги барча ўрмон хўжаликлари учун мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўстирилади. Ҳар йили икки мингдан кўпроқ кўчат сотамиз.

Ташкилотнинг Қўрғонтепа районидаги кўчатхонадан ташқари, Боғишамол массивида боғлари, Ойимда атиргул кўчати етиштириладиган жойи бор. Янги ўзлаштириладиган ерларга эса наъматак ҳам экиш режалаштирилмоқда.

ТОҒ ЭТАКЛАРИДА ЎРМОНЛАР БАРПО ЭТИЛМОҚДА

Қашқадарёнинг тоғли районларида ҳаво илиши билан бу ерда жойлашган Китоб, Деҳқонобод, Яккабоғ ва Қамаши ўрмон хўжаликларида дарахт кўчатларини экиш ишлари бошлаб юборилди. Шу тариқа, вилоят ўрмончиларининг энг муҳим баҳорги кампанияси сўнгги босқичга кирди: бу чўл ўлкасининг бошқа районларида улар 1 миллион 100 минг тупга яқин турли дарахт ва бута кўчатлари ўтқаздилар.

Ўрмон хўжалиги вилоят ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари ўрмон хўжаликлари тўғрисида қайғуриш билангина чекланишмайди. Бирлашма мутахассислари кўпгина хўжаликларда ерларни текислаш ва бу жойларда ҳимоя дарахт қаторлари ва мевали боғлар барпо этиш билан шуғулланишмоқда. Бу ишлар ҳозирнинг ўзидаёқ Косон, Ғузор, Муборак, Нишон районлари хўжаликларида ниҳоясига етказилди.

Хўжаликларнинг ва томорқа участкалари эгаларининг буюртмаларига кўра кўчат сотиш ишлари ҳам авжида. Вилоят ўрмон хўжаликларида бунинг учун икки миллиондан кўпроқ мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўстирилган. Бодом, ёнғоқ, шафтоли, ўрик, терак кўчатларига айниқса талаб катта.

(ЎзТАГ).

Одобнома

АДАБ АЛИФБОСИ

ОДАТДА, кишиларнинг бир-бирлари билан бўладиган муомалалари асоси оила заминида ётади. Масалан, биз эътибор бермайдиган, аслида катта тарбиявий этник аҳамиятга эга бўлган саломлашишни олиб қарайдиган бўлсак, унинг ҳам ўзига яраша қонун-қоидалари мавжуд.

Одатда оилада эрталабки покланиш-ювиниш тадбирлардан сўнг саломлашилади. Демак, дастлаб ёшлар—ўғил ёки қиз бўлишидан қатъи назар тавозе билан: «Ассалому алайкум ада, яхши ётиб турдингизми?» ёки «Ассалому алайкум ойи, яхши дам олдингизми?» дейилади. Ўз навбатида катталар ҳам: «Раҳмат қизим, ўғлим, ўзинг яхши ётиб турдингми?» ёки «Яхши дам олдингми?» дейилади.

Хонага бир неча киши баробар кириб келишса, биринчи бўлиб кексаларга, аёлларга йўл бўшатиб: «Марҳамат, олдин Сиз киринг», дейилади. Хонадан чиқиб кетилаётганда ҳам дастлаб кексалар, хотин-қизлар чиқишади.

Эрталаб ишга, ўқишга, сафарга жўнатаётганда ҳам шуларни изоҳловчи яхшилик белгилари билдирилади. Масалан, ота ёки она ишга отланганларида уйда қолган киши кўча эшигидан кузатиб: «Ишга яхши бориб келинг», «Ўқишга яхши бориб келинг», «Сафарингиз бехатар бўлсин, яхши бориб келинг» дея кузатилади. Уйда кутиб олинганда эса эшикни очиб: «Ассалому алайкум, яхши бориб келдингизми, чарчамадингизми?» дейилади.

Дастурхон атрофида ўтиришнинг ҳам ўзига хос фазилатлари, удумлари мавжуд. Дастурхон ёзиб овқат ёки чойга таклиф қилинганда катталар ўтиришлари кутиб турилади, ёшлар энг сўнггида ўтиришади. Овқатга ҳам биринчи бўлиб ёши улуғ кишилар таклиф қилинади. «Қани, Сиз бошлаб беринг», дейилади. Овқатни чапиллатмасдан, оз-оздан, бошқаларга қараб ейиш лозим. Қошиқ, пичоқ кабиларни идишга урмасдан, эҳтиёткорлик билан тановул қилинади.

Чой қуйиб узатишнинг ҳам ўзига хос фазилатлари бор. Чой ҳам дастлаб ёши катта кишидан бошлаб узатилади. Ярим пиёладан камроқ қилиб, пиёла ўнг қўл билан ушланиб, чап қўл ўнг кўкрак атрофига теккизилган ҳолда тавозе билан хиёл бош эгилиб берилади. Дастурхон атрофида ўтирганлардан бирортаси эртароқ турмоқчи бўлса, шу ерда ўтирганлардан, дастлаб ёши улуғ кишилардан узр сўраб туради. Одатда эса дастурхон атрофидан дастлаб ёши улуғ кишилар туришади.

Уйга меҳмон келганда уларни яхши кайфият билан кутиб олиш лозим. «Яхши келдингизми, уйдагилар тинчомонми, ишлар билан чарчамай юрибсизми, соғлиқларингиз яхшими?» деб ҳол-аҳвол сўралади. Бунга жавобан меҳмон ҳам очиқкўнгиллик билан: «Яхши, раҳмат, ҳаммалари яхши юришибди, салом айтишди», дейди. Сўнгра меҳмон илтифот билан юқорига таклиф этилади. Дастурхон атрофига ўтирганда: «Хўш келибсиз, ноз-неъматлардан еб ўтиринг, яхши ўтирибсизми», деб кўнгил сўралади. Агарда меҳмонни ёлғиз ташлаб чой ёки овқат олиб киришга чиқиб кетилса, қайтиб киргандан сўнг: «Хуш келибсиз, зерикмадингизми, ёлғиз ташлаб кетганлигим учун узр», дейилади. Меҳмон кетишга чоғланса: «Яна бир оз ўтирсангиз бўлар эди», дейилади. Дарвоза эшигидан кузатаётганда дастлаб меҳмонга йўл берилади: «Хайр, яхши боринг, яна келинглар, уйдагиларга салом айтинг», дейилади.

Иш жойида, кўчада, уйда, транспорт воситаларида, кўпчилик ўтирган жойга кириб келганда сўрашишнинг ҳам ўзига хос белгилари ва фазилатлари мавжуд. Эркак киши аёл киши билан сўрашганда дастлаб аёл киши қўл бериб сўрашмаса, бош ирғаб кундалик саломлашишда ишлатиладиган сўзлар қўлланилади. Иш жойида, жамоатчилик жойида, транспорт воситаларида таниш кишилар учраб қолишса, бош ирғаб сўрашган маъқул. Кўпчилик ўтирган хонага кирганда ҳамма билан алоҳида-алоҳида эмас, балки ҳаммага бирваракайига «Ассалому алайкум» деб қисқа сўрашиб қўйиш билан кифояланиш лозим.

Баъзида автобус, трамвай, троллейбусларда таниш кишилар учрашиб қолишса, бу ерда фақат улардан бошқа ҳеч ким йўқдек бемалол бақириб сўрашишади ёки гаплашишади. Бу нарса атрофдагиларнинг кайфиятига таъсир қилади ва беодоблик саналади. Баъзилар бемалол оғзига келган бемаза гапларни ҳам сўзлаб кетишади. Бу аёллар, болалар, кексаларда нохуш кайфият уйғотади. Ваҳоланки, шундай ёшларни тартибга чақириш, жамоат жойларида одоб билан доирадан чиқмасдан гапириш кераклигини ҳеч ким уқтирмайди. Баъзи ёшларимиз 5—6 киши бўлиб сақич чайнаб, писта чақиб бемалол хандон отиб кулишларини ҳам одоб доирасидан чиқиш десак хато қилмаймиз. Зеро халқимизда «Бир болага етти маҳалла ота-оналик қилади» деган нақл бежиз айтилмаган. Шундай экан, жамоатчилик жойларидаги бундай ёшларимизни икки оғиз ширин сўз айтиб тартибга чақириш ҳаммамизнинг бурчимиздир.

Анора АБДИЕВА,
Тошкент Давлат дорилфунунининг ўқитувчиси.

УЯЛМАГАНДАН УЯЛ

...КАССАЛАР олдида одамлар тирбанд. Феъл-атворлари, мақсадлари, ташқи кўринишлари, либослари, борар манзиллари ҳар хил бўлган одамларнинг миясида бир хил ўй: «Тезроқ чипта олсам эди...». Навбатда турганлар орасида мўйлови энди сабза урган йигитчалар, оппоқ соқолли қариялар, юзларига ажинлар тўр ташлаган аёллар, қоши камон, юзи ширмон қизлар бор. Барчаси сабр-қаноат билан, касса дарчасигача бўлган уч-тўрт, беш одимлик масофани қисқартириб, кутишнинг оғир залворидан эзилган ҳолда туришибди. Шу пайт пўримгина кийинган бақувват жуссали бир йигит навбатсиз касса олдига келди ва кассирдан қайсидир поездга чипта сўрай бошлади. Навбатдагилар орасида безовталик бошланди. Яқинроқда турган бир аёл йигитга деди:

— Ҳой ука, навбатга турсангиз бўлмайдими? Ҳеч бўлмаса, отангиз, онангиз тенги одамлардан андиша қилинг. Кап-катта йигит, уялмайсизми, ахир...

Йигит эса унга хўмрайиб қараб, безбетлик билан жавоб қайтарди:

— Опахон, қўлингиздан келса, сиз ҳам олинг. Йигит кишида уят бўлмайди. Эшитмаганмисиз, эр кишининг уялгани — ўлгани...

...Автобусда одам тиқилинч. Танга ташланса, ерга тушмайди. Ёшу қари, эркагу аёл аралаш-қуралаш. Ташқарига қараганча хаёлга чўмиб турган қизнинг ёнидаги тақамўйлов, ўсиқ сочли йигит ногоҳон қўлини унинг белига узатди. Қиз ток ургандек бир сапчиб тушди-да, азбаройи жаҳли чиққанидан бўлиб-бўлиб деди:

— Сен... Ким деб.... Уятсиз!

Йигит эса сурбетларча илжайиб жавоб берди:

— Уятсиз деманг, жонидан, қодирсиз денг. Қодир менинг отим...

...Хиёбон. Йўлакдаги хазонларни супураётган фаррош кампир йигирма қадамча наридаги ўриндиққа йигит билан қиз ўтиришганини кўрди. Улар гўё атрофда ҳеч ким йўқдек бир-бирини ялаб-юлқай бошлашди. Онахон беихтиёр кўзини олиб қочди. Бир оздан сўнг қадам товушларини эшитиб, бошини кўтаргач, қизнинг ўзи томонга келаётганини кўрди. Йигит эса хиёбоннинг нариги томонига кетаётган эди. Қиз ёнига яқинлашганда, фаррош кампир насиҳатомуз деди:

— Қизим, эсли-ҳушли, туппа-тузук одамга ўхшайсизу, қилган ишингизни қаранг. Шарм-ҳаё, уят деган нарса бор. Ўзингиздан уялмасангиз, одамлардан уялинг...

Қиз онахоннинг гапини чўрт кесиб деди:

— Ишингизни қилинг, кампир. Насиҳатгўйлар шундақ ҳам етарли. Уялишни невараларингизга ўргатинг. Севишганлар ўртасида уят бўлмайди. Тушундингизми...

Ҳа, замонамиз бир жиҳатдан тўқчилик, фаровонлик, мўл-кўлчилик, хурсандчилик замони, бир жиҳатдан эса номуссизлик, ҳаёсизлик, уятсизлик замони бўлиб қолди. Дўкондан бирон нарса харид қилсангиз сотувчи ҳам пулингиздан, ҳам тарозидан уриб қолиши мумкин. Қассоб бамайлихотир юпқагина гўштга муштдек суякни ўраб бераверади. Қаерга ишингиз тушиб қолса, у ерда уялмасдан нимагадир шама қилишади. Тўғрироғи, зўр маҳорат билан сизга ишни битириш учун нима қилиш кераклигини англатишади. Кўча-кўйда эса қучоқлашиб, ялаб-юлқашиб юрганлар қанча. Тағин бунга ёшу қари, бола-чақа гувоҳ. Бекорга кексаларимиз нолишмайди: «Одамларда уят, уялиш деганнинг ўзи тугул уруғи ҳам қолмади. Уятсизнинг бир гуноҳи икки бўлади, чунки у бошқаларнинг ҳам фариштасини қочириб, шайтонга ошна қилади».

Аждодлардан бизга жуда кўп нақллар қолган. Афсуски, 70 йил давомида нақллар ҳам, уларнинг маъносини англаган ақллар ҳам хор бўлди. «Уят ўлимдан қаттиқ» дейилар эди, тирик қолиш учун уялмай дўстларни, яқинларни сотдилар, уларни бўҳтонларга, туҳматларга кўмдилар. Шахсга сиғиниш нафақат Сталиннинг шахсига сиғинишни, балки ҳар бир одам ўз шахсига сиғинишни ўргатди. Албатта, ор-номусли, виждонли одамлар шундай қатағон даврларида ҳам ўзларига содиқ қолдилар. Барибир, «Яхши билан юрган етар муродга, ёмон билан юрган қолар уятга» дейилганидек, етмиш йилдан сўнг уятга қолдик. Турғунлик замонасининг ёлғонлари, қаллобликлари бугун фош бўлмоқда, лекин кишилар қонига сингиб кетган ёлғончилик манфаатпарастлик, уятсизлик, худбинлик қачон йўқ бўларкин?

Азалдан, киши илк тарбияни оилада олиб, сўнг камол топади. Шунинг учун оила — хонадон виждонининг, ибонинг, ҳаёнинг макони бўлмоғи керак. «Қуш уясида кўрганини қилади» деб бежиз айтмаганлар. Шундай бўлгандагина, кўчаларда ибоси либоси каби калта, юпқа аёллар кезиб юрмайдилар. Уятни қия қилган кишилар бировнинг нонини туя қилмайдилар.

Ўз уйида уялмаган
уят билмас,
Ки ҳалоллик муродини
ният қилмас.
Кўнгли ичра эзгуликни
зиёд қилмас.
Токи элда уятсизлар уя-уя,
Не тонг, алар элга суртса
қора куя.

Тўлқинжон РАҲИМОВ.

Киров район ижтимоий таъминот бўлими Наврўз кунларида 3 минг 640 сўмлик маблағни муҳтож оилаларга бўлиб берди.
СУРАТДА: ижтимоий-таъминот бўлими мудираси Л. Ким ва шу бўлим ходимаси Х. Халиловалар 2-гуруҳ ногирони Маҳфуза Иноғомовага пул мукофоти топширишмоқда.
Т. Каримов сурати.

КЕЛИН БЎЛИШ ОСОНМИ?

ЎҒЛИНИ уяга, қизини қияга қўндирганларни кўриб қувонсангиз, тирноққа зор бўлиб ўтган эр-хотинга ачинасиз. Аммо, баъзан янглишибми, алданибми ёки бўлмаса «гўзал» ҳуснига, амал-мартабасига, мол-дунёсига, «Жигули» машинасига учиб, умри хазон бўлган қиз-жувонларга раҳмингиз келади. Бир зум шуларни ўйлаб, ҳаётнинг нотекислигидан афсусланамиз...

Ҳусния деган келинчак қайнонасини эсга олиб: «Ёш келинни бор қиладиган ҳам, йўқ қиладиган ҳам қайнона экан. Марҳума қайнонам жаннати аёл эди. Мен у кишининг тарбиясини олганман. Йигирма йил бирга туриб бирор марта қаттиқ сўзлаганини, сан-манга борганимизни эслолмайман. Оғир-вазмин бу аёл, ҳамиша ўзини бир хилда тута билар эди. Меҳмон кутиш, қариндош-уруғларни йўқлаш, бордикелдини марҳума онамдан ўрганганман. У кишининг энг яхши фазилатларидан бири бу менинг, бу сенинг, бу унинг иши демасдан, баҳоли қудрат қўлидан келган барча юмушларни бажариб ўрнига қўйишда эди. Қизиғи шундаки, бажарган юмушларини мен қилдим, деганларини асло эшитмаганман... Бир куни иккинчи фарзандимиздан кейин «шайтон васвасаси»га эрк бериб, турмуш ўртоғимга, қўни-қўшни келинларни кўриб «эркинлик»ка чиқишни ҳавас қилиб, биз ҳам «дом»га чиқсак, онамиз нима деркин, дебман. Орадан учтўрт кун ўтказиб, қайнонам чақириб, шундай дегани эсимда:

— Болам, бўлак чиқаман десангиз, ихтиёрингиз ўзингизда. Бироқ бўтам, элга келин бўлиб тушганингизни унутманг, Сиз ҳам шу уйнинг бир фарзандисиз, шундай экан, шу уйнинг бўлажак эгаси ўзингиз эканингизни ёдингизда тутинг. Биз ошаримизни ошаб, яшаримизни яшаган, бугун бор, эртага йўқ одаммиз. Уй, жой, эндиги ёруғ дунё сенларники. Шунинг учун бу сўзни эрингизга бир айтибсиз, иккинчи мен эшитмайин. Йўқ, мендан кўнглингиз қолган бўлса, айтинг дилингизга озор берган бўлсам кечиринг, болам...

Марҳума онам кўзларига ёш олдилар... «Билмасанг бараканг, сакрай берсанг ҳурматинг кетади», деганлар. Кўзимнинг тириклигида мендан рўзғор тутишни ўрганинг, болам», дедилар. Шунинг барини онам бир хил товушда, мулойимлик билан, чин кўнгилдан айтдилар. Шунда мен, енгиллик қилиб, бир оғиз ўйламасдан айтган ўринсиз сўзимга пушаймон бўлдим. Шунга айтадилар экан: «Келин бўлиш осон, кенглик қилиш қийин» деб. Онамнинг яхшилиги туфайли беш ўғилқизнинг онасиман. Уйли-жойлимиз, камчилигимиз йўқ. Бир умр қайнонамдан миннатдорман!»

Яширадиган жойи йўқ, ҳамма қайноналар ҳам Ҳуснинянинг оналаридай келинга меҳрибон, ғамхўр бўлиб боқавермайди. Шунинг учун бўлса керак, баъзи келин билан қайноналар ўртасида ўзаро тушунмовчилик, келишмовчилик туфайлими уриш-аразлар бўлиб туради, уларни ўзимиз кўриб билиб юрибмиз, бошимиздан ўтказяпмиз. Баъзиларнинг турмуш тарзи шуни кўрсатадики, ҳозирги кунда қўйди-чиқдиларнинг аксарияти қайнона билан унга «содиқ» куёв, шунингдек, келажагини ўйламаган енгил табиатли, баъзи «беш кунлик» келинчакларимиз ҳам сабабчи бўлмоқда. Шуларнинг оқибатида ота-онасиз бегуноҳ етим ўғил-қизларнинг сони кўпайиб бормоқда. Маълумотларга қараганда, Иттифоқимизда ҳар йили никоҳдан ўтган 2 миллион 700 минг одамнинг 900 минггн ажралишар экан. Бу дегани, қанчадан қанча бегуноҳ норасида ё отасидан, ё онасидан етим қолди, деган сўз. Буларга ё отаси, ё онаси томонидан алимент тўланади. Аммо алимент ота-она меҳри ўрнини ўтармикан?

Сентябрь ойи бошлари эди. Ўқитувчилар хонасида ўтирар эдик. Эшикни биров қия очиб, салом бериб кириб келди. Ёш келинчак бирозгача нимадан сўз бошларини билмай жим қолди. Қарайман, келинчакнинг дилида оғир мунг бор.

— Хуш келибсиз қизим, марҳамат, тортинманг, — дедим мен.

Сўзига қараганда турмушга чиққанига ўн икки йил бўлган. Уч фарзанднинг онаси. Каттаси менда ўқир экан. Билишимча, шу оз вақт ичида бирор кун турмуш лаззатини татимаган, истараси иссиқ бу келинчакнинг вақти ғам-ҳасрат билан ўтган. Энди мана кўз ёши кўл бўлиб йиғлаб ўтирибди.

Савдо илмгоҳини битирган йили у савдо ходимига турмушга чиқади. Орадан беш-олти йил ўтгач, қайнонаси иккинчи эридан қайтиб келган қизи билан қўшилишиб, гулдай яйраб ўтирган келинга кун бермай, ўтирса ўпоқ, турса сўпоққа чиқаради. Эри эса оилани бошқариш ўрнига ичиб келиб, тўполон қилишни одатга айлантиради. Нима қилиш керак? Қайнона ва қайнсинглисининг ҳақоратларига, камситишларига, эрининг таёғига чидай олмаган келин касалхонага тушади. Соғайиб уйига келса, водариғ, қайнона билан қизи уни уйига киритмай, кўчага ҳайдайди. Эри:

— Мен билан яшайман десанг, онамнинг, опамнинг айтганини қиласан, йўқса эшик очиқ. Она керак, хотин топилади, — дейди.

Бир вақтлар Тошкентда турадиган ота-онаси гапига кирмай, севган йигитига ишонган келинчак уч боласи билан онаизорининг уйига кўчиб келади. Келинчак мактабимизнинг бешинчи синфида ўқийдиган қизидан хабар олгани келиб, аёл киши тақдирига мол ўрнида қаровчи, оила олдидаги масъулиятини ҳис қилмайдиган баъзи тошбағир қайнона ва унинг фарзандларининг ножўя хатти-ҳаракатларини ҳикоя қилиб берган бу келинчак қисматига ачиндик. Аммо дилига далда бўладиган бирор сўз тополмадик.

Ҳозирги пайтда аёлларимизга, айниқса ёш келинларга жуда қийин. Уларнинг ишхонадан кейинги кўп вақти уйга, болага қараш, кир ювиш, эрни кутиш... Эҳе, санаб адоғига етиб бўлмайдиган қанчадан-қанча майда-чуйда ишларга сарфланади.

Баъзи маълумотларга қараганда, ҳозирги вақтда аёлларимиз зиммасидаги жамоат ишлари ва оилавий вазифаларининг кўплигидан болаларини тарбиялашга атиги 17 минутгина вақт қолар экан... Менинг фикримча, буни айниқса, келинларни камситувчи, зуғум ўтказувчи баъзи қайнона билан куёвлар яхшилаб ўйлаб кўриши керак. Зеро, болалар уйларидаги гуноҳсиз етимлар «Менинг онам борми?», «Отам ким?», «Қачон келар экан?» деб зор-зор йиғлайдиган гўдаклар кўпайишига ҳам эрлар билан бир қаторда шу хилдаги «тили пичоқ» қайноналар ҳам сабабчи эмасмикинлар?

Қидирбой ТУЛАБОЕВ,
кекса муаллим.

ЯХШИЛИК ВА ЁМОНЛИКНИНГ МУКОФОТИ

Кишиларга ўзини яқин тутиш, инсон юрагига йўл топиш, меҳр-оқибатли бўлиш бизнинг бурчимиз. Мен барчада инсоний фазилатлар, яъни меҳр-оқибат, ҳурмат, инсоф, эътиқод бўлишини жуда-жуда истайман. Менимча, буни биргина мен эмас, томирларида, қайноқ қалбида инсонийлик қулф урган кишиларнинг бариси шуни истаса керак.

Лекин афсуски, бу одатлар орамизда йўқолиб бораяпти, баъзи кишилар меҳр-оқибатни унутиб боряптилар. Дилозорлар эса кўпчилик назаридан қолмоқдалар.

Ҳар гал Олой ва Эски жўва бозорлари бўйлаб юрар эканман, кўзим бозор кўчаларида тиланчилик қилиб юрган қарияларга тушади. Ўтган-кетганлар атаган тангаларини ташлаб, уларнинг дуосини олишарди. Мен ҳам шундай отахонлардан бири билан суҳбатда бўлиб, аччиқ тақдирлари билан танишдим. Кампирларининг вафот этганига 10 йил бўлибди. 2 ўғил ўстириб, уй-жойли қилибдилар, лекин ўғиллари ўз оталарини сиғдиришмабди, келинлари бир коса овқатни, бир пиёла чойни аяб, отани уйдан ҳайдагандек қилишар экан. Назир ота ёшлар тинч яшасин, беш кунлигим борми-йўқми деб уйдан бош олиб чиқиб кетибдилар. Ўз насибаларини кўчадан топаётган эканлар. Кўзларидаги ёшни кўриб мен отахонни кўп саволга тутмадим, улар дуосини олиб йўлимга равона бўлдим. Ўша кундан бошлаб ўз-ўзимга савол бераман: наҳотки азалдан қалбимизнинг кўри, уйимизнинг тўридан жой оладиган айрим отахон ва онахонларимиз ўз фарзандлари бағрига сиғмаётган бўлишса? Нега улар уйнинг тўрида эмас, кўчада тиланчилик қилиб ўтиришибди? Қайси бағритош фарзанд экан уларни шу аҳволга солган? Улар ҳам фарзанд ўстираётгандир, болажонлари отажон ёки ойижон деганларида наҳотки уларнинг кўзларига ўз ота-оналари кўринишмайди. Ахир халқимизда «Бу дунё қайтар дунё, экканингни ўрасан», деган ҳикматли сўзлар бор-ку. Наҳотки баъзи бағритош фарзандларимиз буни унутишган бўлса. Доимо шуларни ўйлайман, дилимдан «Қанийди сеҳргар бўлиб қолсаму бағритош фарзандларни меҳрли қилиб қўйсам», деган фикрлар кечади.

Турсуной ЗАЙНИДДИНХЎЖАЕВА.

ТАРБИЯ ХАЗИНАСИ

БУЮК шоир, мутафаккир, давлат ва жамоат арбоби Алишер Навоий асарлари ўқувчилар онгига тўлиқ етказилмай келинганлиги тарбиямиздаги йўл қўйилган катта хато эканлигини бугунги кунга келиб чуқур англаб етдик. Бугунги ҳаётимизга асқотадиган Навоий ҳикматлари, дўстликни тараннум этувчи пандномаларини энди ўрганяпмиз. Мир Алишер шахсиятининг ўзи бир мактаб, мероси эса улкан бир хазинадир. Алишер Навоий йилини мазмунли ва таълим-тарбия ишларига ижобий таъсир эттириш учун Киров райони мактабларида, болалар боғчаларида турли йўналишларда ўрганиб борилмоқда.

258-мактабда. Киров райони мактабларининг Навоийга бағишланган кечаси бўлиб ўтди. Бунда энг яхши саҳналаштирилган асарлар, ифодали ўқишлар, деворий рўзномалар кўриги бўлди. Ана шундай Навоийхонлик кечаси 70-мактабда ҳам бўлиб ўтди. Шу кунга атаб чиройли мазмунли деворий рўзнома чиқазилди. А. Навоий драмасидан кичик саҳналар кўрсатилди, «Хотамтой» ҳикоятидан парчалар кўрсатилди. «Ҳайрат-ул Аброр»дан қатор ҳикматли сўзлар, рубоийлар, ғазаллар ёддан ўқилди.

Саъдулла СУЛТОНОВ.

Табиат—ҳаёт чашмаси

АТРОФ-МУҲИТ СОФ БЎЛСА

Узоқ йиллар давомида табиатни ўз измимизга бўйсундирганимиз туфайли экологияга путур етгазганимизни сезмадик. Шу боис ҳам кейинги пайтда атроф-муҳитда салбий ўзгаришлар рўй бермоқда, муаммолар тўпланиб қолмоқда. Табиат бойликларини муҳофаза қилиш, уларни кўз қорачиғимиздек асраш учун олдимизда қандай вазифалар турибди?

Ана шу масала ҳамда 1990 йил давомида шаҳримизда ўтказилган тадбирлар юзасидан Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитасида давра суҳбати бўлиб ўтди. Бу тадбирда оммавий-ахборот воситаларининг журналистлари, корхона ва муассасалардан вакиллар иштирок этишди.

Мулоқот пайтида Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг раиси Ш. Иброҳимова ўтган йили эришилган ютуқ ва камчиликларни тилга олиб, йиғилганлар эътиборини шу куннинг долзарб масалаларига қаратди.

— Боғча ёки мактаблар учун экологияга оид методик қўлланмалар йўқ, — деди экологик тарғибот ва илмий-техникавий тараққиёт бўлими бошлиғи М. Хонхўжаева куюнчаклик билан, — шу боис болаларни ёшликдан табиат бойликларини эъзозлаш ва ранго ранг гўзалликларга бўлган меҳр-муҳаббатини шакллантиришга тўлиқ эришолмаяпмиз. Авлодлар тақдирини ўйламай, ота-боболаримизнинг бебаҳо меросини авайламасдан қандай яхши натижаларга эришишимиз мумкин? Яқинда ана шу масала юзасидан семинар йиғилиш ўтказмоқчимиз.

— Болалар-ку, майли, ҳали кўплаб корхона раҳбарлари экологиянинг асл моҳиятини тушуниб етмаган кўринишади, — деди ишлаб чиқариш техникаси бўлими бошлиғи У. Отақулов суҳбатдошининг фикрини маъқуллаб, — бўлмаса атроф-муҳитнинг ифлосланишига аллақачон чек қўйиларди.

Ҳақ гап. Яна бир масала диққатга сазовордир. Ҳозир Тошкентда 2 миллиондан зиёд аҳоли яшамоқда. Бор-йўғи 416 гектар майдонда 16 та маданият ва истироҳат боғлари барпо қилинган. Рақамларга мурожаат қилайлик.

Агар 1905 йилда ҳар етти минг кишига биттадан боғ ва хиёбон ёки 7 квадрат метр кўкаламзорлаштириш майдони тўғри келган бўлса, ҳозир ҳар 200 минг кишига биттадан маданият ва истироҳат боғи ҳамда 2 квадрат метрга яқин кўкаламзорлаштириш майдони тўғри келади. Бу эътиборсизлигимиз оқибати эмасми? Фан ва техниканинг гуркираб ўсиши ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг кенгайиши натижасида атроф-муҳит, сув ҳавзаларининг ифлосланиши авж олиб бормоқда.

Давра суҳбатида ана шулар, шунингдек, корхоналарда экологик текширув ўтказишга жиддий эътибор бериш, табиат муҳофазаси бўйича аниқ тадбирлар амалга ошириш муҳимлиги ҳақида гапирилди.

Н. АБДУРАИМОВА.

Советлар мамлакатида

МЕҲР-МУРУВВАТ ШИОРИ ОСТИДА

ОРЕНБУРГ. КПСС вилоят комитети «Меҳр-мурувват» хайрия тадбирини ўтказиш ташаббуси билан чиқди. Бу ташаббусни қариялар уй-интернатларини оталиққа олган бир қанча меҳнат жамоалари қўллаб-қувватладилар. Қарияларнинг уй-интернатларига мебель ва ускуналар ажратилди, қилинадиган ишлар ҳажми белгилаб олинди. «Оренбурггазпром» бирлашмасининг коммунистлари ёши улуғ ва кам таъминланган кишиларга ёрдам бериш учун маблағ тўплай бошладилар. Муҳтож кишиларга пойабзал ва озиқ-овқат маҳсулотлари сотишга, уларга кийим-кечак тикиб беришга қарор қилинди. Уй-интернатларини ободонлаштириш мақсадида шанбаликлар ўтказилади.

ЙЎЛДОШ ЁРДАМИДА

АШХОБОД. Туркманистонда тижорат йўлдош алоқаси системаси тузилади. Бунда Москвадаги «Марафон» уюшмаси ёрдам беради. Жумҳурият алоқа вазирлиги мазкур уюшма билан лойиҳа ишлаб чиқиш юзасидан шартнома тузди. Янги система телефон, телеграф алоқасининг, бевосита алоқанинг пухта бўлишини таъминлайди ва маълумотларни халқаро стандартларга биноан узатади. Унинг афзаллиги шундаки станциянинг ишлаши учун махсус бино қуриш шарт эмас.

ЎҚИТУВЧИЛАР ЕТИШМАСЛИГИНИ ТУГАТИШ МУМКИНМИ?

ТУЛА. Тула вилоят ижроия комитети халқ маорифи ходимларини ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш юзасидан қўшимча тадбирлар кўрди. Ўқитувчилар учун оромгоҳлар қуриш режалаштирилмоқда, хўжалик раҳбарларига фойдаланишга топширилаётган уй-жойларнинг 5 фоизини уларга ажратиш тавсия қилинди, қишлоқ ўқитувчиларига, шаҳарда доимий яшайдиган ўқитувчиларга жамоат транспортида қатнаш учун 50 фоизлик имтиёз белгиланди. Бу тадбирлар ўз вақтида кўрилган тадбирлар бўлди. Чунки бир ярим мингга яқин муаллим уй-жой шароити яхшиланишини кутмоқда, турмуш ноқулайликлари сабабли вилоятда 300 га яқин мактаб ўқитувчиси етишмаяпти.

ЎҚ ТОВУШЛАРСИЗ ВА «ЗИЁФАТЛАРСИЗ»

КОСТРОМА. Расман Кадий районига тегишли бўлган энг яхши экин майдонлари унинг ўзига чинакамига қайтариб берилди. 60 минг гектар экинзор, ўрмонлар ва ўтлоқлар ўтмишда биргина имзо чекиш билан СССР Мудофаа вазирлигининг овчилар жамиятига совға қилиб юборилганди. Йилига икки марта бу ерларга жанговар вертолётлар келиб қўнар, бир-икки соат ўқ овозлари эшитилар, сўнг далаларда қад кўтарган уйлар олдида ўлжалар «ювиларди». Энди эса район Кенгашининг халқ депутатлари қарор чиқариб, шу ерларни ўз назоратларига олдилар.

БИР КУНИМИЗГА ЯРАБ ҚОЛАР

НИКОЛАЕВ. Эртанги кунини ўйламаган, бирор кор-ҳол учун оз бўлсада пул тўплаб қўймаган одам топилмаса керак. Иқтисодий қийинчиликлар Николаев вилояти деҳқонлар уюшмаси кенгаши ҳайъатини ўз хайрия жамғармасини ташкил этишга ундади. Жамғарма қўйган кишиларнинг маблағлари деҳқончилик саноат мажмуи меҳнаткашларнинг манфаатларини ҳимоя қилишга, оғир аҳволга тушиб қолган хўжаликларга ёрдам беришга, узоқ-узоқлардаги қишлоқларнинг ижтимоий негизини мустаҳкамлашга сарфланади. Жамғармага жамоа ва давлат хўжаликлари, қайта ишловчи тармоқларнинг корхоналари, кооперативлар ва хусусий ишчилар аъзо бўлиши мумкин. Биринчи ҳафтанинг ўзида жамғарма ҳисоб дафтарчасига юз минг сўмга яқин пул тушди.

ШАРТНОМА ДЕЙСИЗМИ? РОЗИМИЗ.

МИНСК. Белоруссия қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмгоҳида таълим беришнинг шартнома усулидан фойдаланиб кўришга қарор қилдилар. Бугунги кунда олий ўқув юртида тайёрлов бўлимининг 15 нафар тингловчиси ўқимоқда. Жумҳурият турли вилоятлардаги жамоа ҳамда давлат хўжаликлари уларнинг мутасаддиларидир. Келаси йилдан бошлаб олий ўқув юртининг ўқув дастури анча ўзгаради, ичики корхоналар қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш муҳандиси, менежмент ва маркетинг асосларини биладиган иқтисодчи-муҳандис сингари янги мутахассисликлар пайдо бўлади. Бу мутахассислар фермерлик ва ижара хўжаликларини бошқара оладилар. Олий ўқув юрти жумҳурият жамоа ва давлат хўжаликларига ўзлари учун мутахассис «буюриш» имконини беради.

(СИТА).

«Пахтакор»нинг рақиблари

«Торпедо» (Москва)

Эртага футбол бўйича 54-мамлакат биринчилигининг олий лига жамоалари ўртасида навбатдаги тур ўйинлари ўтказилади. «Пахтакор» командамиз ўз майдонида Москванинг «Торпедо» футболчиларини қабул қилади.

«Торпедо» мамлакатимизнинг энг кучли футбол жамоаларидан бир ҳисобланади. Ушбу команда 1924 йилда ташкил этилган «Пролетарская Кузница» ишчи клуби базасида 1931 йилда тузилган бўлиб, ўзининг ҳозирги номини 1936 йили олган. Москвадаги Лихачев номидаги автомобиль заводи шарафини ҳимоя қилувчи «Торпедо» жамоаси 1938 йилдан бери узлуксиз олий лига турнирларида иштирок этиб келади. Жамоа ҳозирги кунгача олий лигада жами биринчиликда куч синашиб, 1428 ўйинда яшил майдонга тушган. Шундан 589 ўйинни ғалаба билан якунлаган, 424 беллашувдан сўнг дуранг натижа қайд этилган ва 415 учрашув жамоа мағлубияти билан тугаган. Тўплар нисбати: 2028—1640. Жамоа 1960, 1965, 1976 (кузги биринчилик) йиллари мамлакат чемпиони шарафли номига эга бўлган. Умуман, «Торпедо» тарихидаги энг муваффақиятли давр 1960—65 йилларга тўғри келади. Шу вақт ичида команда икки марта биринчи ва икки карра иккинчи ўринларни эгаллаган ва мамлакат кубогининг соҳиби бўлган. Ўша йиллари «Торпедо» таркибида В. Шустиков, Л. Островский, В. Воронин, Н. Маношин, С. Метревели, Г. Гусаров, В. Иванов, Б. Батанов, Э. Стрельцов, А. Кавазашвили, В. Марушко, В. Берднев, О. Сергеев каби совет футболида ёрқин из қолдирган иқтидорли чарм тўп усталари тўп суришган. Команда ўз фаолияти давомида жуда кўп совринларни қўлга киритган. Улар орасида 1960—61 йилларда Г. Гусаровга насиб этган «Энг сермаҳсул ҳужумчига» соврини ва А. Кавазашвили (1965—67), В. Банников (1970), ва В. Чанов 1981 йили эгаллаган «энг кучли дарвозабон»га совринларини алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиз. Бундан ташқари В. Воронин 1964 ва 1965 йилларда, Э. Стрельцов 1967 ва 1968 йилларда мамлакатимизнинг энг кучли футболчилари деб тан олинган. Бир умр «Торпедо»га содиқ қолган марҳум Эдуард Стрельцов ҳақли равишда совет футболининг энг зўр ўйинчиларидан бири ҳисобланади. Жамоа ғалабаларига В. Маслов, С. Бухтеев, Ф. Селин, К. Квашнин, К. Бесков, В. Марьенко ва В. Иванов каби иқтидорли устозлар катта ҳисса қўшганлар.

«Торпедо» ўз тарихидаги энг йирик ғалабаларга «Калев» (Таллин) устидан 1960 йили ва «Пахтакор» билан ўйинда 1961 йили 6:0 ҳисобида эришган. Жамоа шунингдек, 1949, 1952, 1968, 1972 ва 1986 йилларда мамлакат Кубогининг соҳиби бўлган. Айниқса 1968 йилги «Пахтакор» ва «Торпедо» ўртасидаги мамлакат Кубогининг финал учрашуви ҳеч қачон футбол ишқибозларининг ёдидан кўтарилмаса керак. Ўшанда учрашув тақдирини Ю. Савченконинг ягона тўпи ҳал қилган. Бироқ мағлубиятга қарамай ўша ўйиндан сўнг «пахтакор»чиларнинг барчасига СССР спорт устаси фахрий унвони берилганди.

Жамоа таркибида 427 бор майдонга тушган хизмат кўрсатган спорт устаси Виктор Шустиков совет футболида бу кўрсаткич бўйича «Динамо» (Киев) шарафини 432 ўйинда ҳимоя қилган. О. Блохиндан кейин иккинчи ўринда туради. Рақиблар дарвозасини мамлакат биринчиликларида 124 марта ишғол этган В. Иванов жамоанинг энг сермаҳсул ҳужумчиси ҳисобланади. Бу мавсумда энг кўп тўп киритиш бўйича улоқ А. Пономаревда, у 1949 йили 23 марта дарвозани нишонга олган.

«Пахтакор» ва «Торпедо» жамоалари баҳси 1960 йилдан бошланган. Шу мавсумда рақибимиз иккала ўйинни ҳам 1:0 ва 3:1 ҳисобида ғалаба билан якунлаган. Ҳозиргача жамоалар жами 42 маротаба беллашишган. Яққол устунлик «Торпедо» томонида: 18 ғалаба, 17 дуранг ва 7 мағлубият. Тўплар нисбати 62—34. Ушбу мавсумда команда шарафини В. Саричев, А. Полукаров, С. Кузнецов, В. Роговский, С. Агашков, Н. Савичев, В. Гречнев, О. Ширинбеков, А. Гицелов ва Ю. Тишков каби маҳоратли ўйинчилар ҳимоя қилмоқда. Ўйлаймизки, «Торпедо» билан беллашувда севимли жамоамиз ғалаба учун ўзининг бор куч-ғайратини сарф этади.

Д. ИСРОИЛОВ тайёрлаган.

Ўйингоҳ ишқибозлар билан тўла бўлса беллашув ҳам жуда кескин ўтади.

Р. Шарипов сурати.

Сўз—собиқ «пахтакор»чиларга

Вильгельм ҚАҲҲОРОВ:

«ЖАМОАМИЗ КЕЛАЖАГИГА ИШОНАМАН»

Ишқибозларимизнинг кўп йиллик орзулари ушалиб севимли командамиз яна энг кучлилар сафида иштирок этмоқда. «Пахтакор»нинг бугунги довруғини кўтаришда, уни мамлакат ва хорижда машҳур бўлишида албатта жамоа ташкил қилинган вақтдан бошлаб мамлакатимиз ўйингоҳларида маҳорат билан тўп сурган собиқ футболчиларимизнинг ҳам ҳиссаси катта. Ўйлаймизки, уларнинг ҳозирги тақдири ва фикрлари кўпчилик ишқибозларни қизиқтирса керак. Шу сабабдан биз бугундан бошлаб рўзномамизда Сиз азиз муштарийларни «Пахтакор»да олтмишинчи йиллардан бошлаб ўйнаган чарм тўп усталарининг ҳаёт йўллари, футбол ҳақидаги уй-мушоҳадалари, рақиб команда ҳақидаги фикрлари билан таништириб борамиз. Бугун моҳир марказий ҳимоячи, 1960—65 йилларда «Пахтакор» таркибида 57 ўйинда тўп суриб 3 гол киритган Вильгельм ҚАҲҲОРОВ рўзномамиз меҳмони.

- **Футболдаги илк қадамингиз.**
- **«Пахтакор» сафидаги ўйинларингиз.**
- **Яшил майдонни тарк этгандан кейинги тақдирингиз.**
- **«Пахтакор»нинг бугунги рақиби ҳақидаги фикрингиз.**
- **Жамоамизга тилакларингиз.**

— Мен тўп суришни 1954 йили Тошкентнинг «Локомотив» ўсмирлар жамоасида бошлаганман. Биринчи устозим Ваня амаки Зубарев эди. У қўл остидаги болаларга футбол сирларини ўргатишда жонини куйинтириб ишлар, ўзини ҳеч ҳам аямас эди. 1957 йил мени Сергей Арутюнов «Пахтакор» футбол мактабига таклиф қилди. 1958 йили эса бизнинг гуруҳимизни «Меҳнат резервлари» усталари жамоасига қабул қилишди. 1960 йили «Пахтакор» олий лига жамоалари сафида тўп суриш шарафини қўлга киритди. Шу йилдан бошлаб мени «Пахтакор» сафига қабул қилишди. 1962 йилгача ўринбосарлар таркибида ўйнадим. 1962 йилдан бошлаб эса моҳир чарм тўп усталаримиз билан бирга марказий ҳимоячи сифатида майдонга туша бошладим. Худди шу йили мен СССР Олимпия терма жамоасига номзод бўлдим. Мен ўйнаган йилларда жамоамизга бош устоз А. Н. Келлер эди. Келлер назарий жиҳатдан жуда кучли бўлиб, ўйинчилар билан тез тил топишиб кетар ва ҳаётда бироз омади юриб турадиган устоз эди.

Яшил майдонни тарк этганимдан сўнг «Б» классининг «Пахтаорол» жамоасида ўйновчи-тренер бўлиб ишладим. 1968 йили ўйин пайтида қаттиқ жароҳат олганимдан сўнг, футбол ўйнашни бутунлай тарк этишга мажбур бўлдим. Шундан сўнг ҳозирги вақтгача Г. Титов номли спорт-интернатда, республика футбол маҳоратини ошириш олий мактабларида устозлик қилиб келмоқдаман. Республикамизнинг «Юность» ва «Надежда» терма жамоаларига бош устозлик қилдим. 1974 йили «Юность» Кубогида Иттифоқимиз бўйича фахрий 3-ўринни эгаллаганмиз. Ушбу жамоада тўп сурган В. Собиров ва Р. Агишевлар кейинчалик «Пахтакор» сафидан жой олишди. Ёшлик пайтларида менинг қўл остимда Г. Денисов, Т. Шоймардонов, Ш. Эшбўтаев ва В. Ширинлар ўз маҳоратларини оширишган.

Энди «Пахтакор»нинг бугунги рақиби Москванинг «Торпедо» жамоаси ҳақида тўхталадиган бўлсак у кучли, ўзига яраша анъаналарга эга бўлган командадир. 60-йилларда «Торпедо» таркибида бутун дунёга таниқли бўлган В. Воронин, Б. Батанов, Э. Стрельцов, В. Иванов, С. Метревели ва А. Кавазашвили каби футболчилар яшил майдонда жавлон уришган. Ушбу жамоа билан боғлиқ қизиқ бир воқеа хотирамда қолган эди. 1965 йили Москвада «Торпедо» билан ўйнаяпмиз. Ҳисоб 1:1, ўйин якунланишига 20—25 сонияча вақт қолган. Шу онда бизнинг жарима майдончамиз томон юқоридан тўп келаётган эди, мен уни қабул қилишга тайёр эдим, бироқ ортимдан О. Моторинниing «Менга қолдир!» ҳайқириғини эшитиб, энгашиб тўпни ўтказиб юбордим, лекин минг афсуски, О. Моторин ҳам тўпни эгаллай олмади. Тўпни эгаллаган В. Воронин дарвозамиз томон кучли зарба берди. Юрий Пшеничников бутун маҳоратини ишлатиб тўпни қайтара олди, лекин қайтган тўпни Б. Батанов дарвозага йўллаб, ўз жамоасига ғалаба келтирди. Ишонасизми, ушбу дақиқада «Пахтакорчи»ларнинг деярли ҳаммасининг кўзидан алам ёшлари чиқиб кетди...

Ҳа, неча йиллик танаффусдан сўнг «Пахтакор» яна олий лига жамоалари сафида. Командамиз мавсум бошидаги қийинчиликларни енгиб, яна ўзини тиклаб олади, деган умиддамиз. Севимли жамоамизга олий лига беллашувларида омад ва муваффақиятлар тилайман.

Суҳбатни Ж. ЁҚУБОВ ёзиб олди.

СУРАТДА: «Пахтакор» — «Торпедо» ўйини. Чапдан иккинчи В. Қаҳҳоров.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИДА ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРГА АБОНЕМЕНТЛАР СОТИЛАДИ:

— 6 АПРЕЛДА Б. Спокнинг **«Гўдак ва уни парвариш қилиш»** китобига 200 тадан;

— 7 АПРЕЛДА А. Кэролнинг **«Алиса мўъжизалар мамлакатида. Алиса кўзгулар салтанатида»** китобига 100 тадан;

— 13 АПРЕЛДА А. Волковнинг **«Зумрад шаҳар сеҳргари. Урфин Жюс ва унинг ёғоч аскарлари»** китобига 200 тадан;

— 14 АПРЕЛДА А. Волковнинг **«Зумрад шаҳар сеҳргари. Урфин Жюс ва унинг ёғоч аскарлари»** китобига 150 тадан абонемент берилади.

ЮҚОРИДА КЎРСАТИЛГАН КИТОБЛАРГА АБОНЕМЕНТЛАР БИР ЙЎЛА 10 КИЛОГРАММ МАКУЛАТУРА ТОПШИРИЛГАНДАН КЕЙИН БЕРИЛАДИ ВА 20 КГ МАКУЛАТУРА ТОПШИРИЛГАНДАН КЕЙИН УНДА КЎРСАТИЛГАН КИТОБНИ ОЛИШ ҲУҚУҚИНИ КАФОЛАТЛАЙДИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТАЙЁРЛОВ КОРХОНАСИ.

ДИҚҚАТ!

ТОШКЕНТ ШАҲАР КУЙБИШЕВ ВА ҲАМЗА НОҲИЯЛАРИДА

МЕҲНАТ БИРЖАЛАРИ

(аҳолининг иш билан бандлиги маркази)

ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

Меҳнат биржаси — аҳолини ишга жойлашиш ва касбга ўргатиш имкониятлари тўғрисидаги тўлиқ ва тезкор ахборот билан таъминлаш, касб танлаш ёки ўзгартиришда қийналаётган фуқароларга касбий йўналишлар тўғрисида маслаҳат ва йўл-йўриқлар бериш вазифалари билан шуғулланади.

БИРЖА — БУ МЕҲНАТ РЕСУРСЛАРИНИ ҲУДУДЛАРАРО ҚАЙТА ТАҚСИМЛАШ МАСАЛАЛАРИ ЮЗАСИДАН АҲОЛИГА АХБОРОТ ВА МАСЛАҲАТ, ЁРДАМИ КЎРСАТИШ ДЕМАКДИР.

Бизга мурожаат қилсангиз, мушкулингиз осон бўлади. Бу ерда Сизга асосий иш ва ўқишдан ташқари бўш вақтларда ишлаш учун вақтинчалик ва бир марталик ишга жойлашишингизда ёрдам беришади.

Биржа бозор шароитларида иш билан банд бўлмаган аҳолининг ижтимоий жиҳатдан муҳофазаланишини таъминлайди.

Бошқа ноҳияларда эса юқорида айтиб ўтилган ишларни Тошкент шаҳар аҳолини ишга жойлаштириш, қайта ўқитиш ва касбга йўналтириш маркази бўлимлари бажаришади.

БИРЖАЛАР МАНЗИЛЛАРИ:

КУЙБИШЕВ НОҲИЯСИДА — Гоголь кўчаси 38-уй;

ҲАМЗА НОҲИЯСИДА — М. Ҳасанова кўчаси, 14-уй.

Ўзбекистон пойтахтининг меҳмонлари ДИҚҚАТИГА!

ЖУМҲУРИЯТ ОТЧОПАРИДАГИ

«Отчопар» меҳмонхонаси нақд пулга ва нақд пулсиз ҳисоб-китоб йўли билан

СИЗЛАРГА хизмат кўрсатади

Меҳмонхона турли хил ташкилотлар ва сайёҳлик бюролари билан яшаб туриш учун

1991 ЙИЛГА ШАРТНОМА ТУЗАДИ

Меҳмонхонада барча қулайликлари бўлган буғ ҳаммоми, отларни ижарага бериш, фойтунда сайр қилиш хизматлари ташкил этилган.

МАНЗИЛИМИЗ:, Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги шоҳкўчаси, Жумҳурият отчопари («Отчопар» меҳмонхонаси).

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 76-29-34, 76-77-37.

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, МУАССАСАЛАР ВА ШИРКАТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«УРАЛ» СОВЕТ-БРИТАНИЯ ҚЎШМА КОРХОНАСИНИНГ «ТЕХНЕЗИС-ИНФО» ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ

ПК IBM PC/XT/AT НЕГИЗИДАГИ ДАСТУРИЙ-ТЕХНИКАВИЙ КОМПЛЕКСЛАРНИ ЎРТАЧА НАРХЛАРДА

ЕТКАЗИБ БЕРАДИ

Ишга тушириш-созлаш ишлари ва 12 ой давомида техникага кафолатли таъмирлаш хизмати кўрсатиш ҳар дастурий-техникавий комплекс қийматига киради.

Буюртмачи олдиндан Тошкент шаҳрида ДТКнинг имкониятлари билан танишиб чиқиш мумкин. Ҳақини тўлагандан сўнг 24 соат мобайнида етказиб берилади.

Буюртмачининг хоҳишига кўра «ТЕХНЕЗИС-ИНФО» ДКга техника хизмати кўрсатади ва дастурий воситаларни ишлаб чиқади.

«ТЕХНЕЗИС-ИНФО» шартнома тузишга кўмаклашуви шахсларга миннатдорчилик изҳор этади ва бу ҳолда агентлик хизматлари учун ҳақ тўланиши назарда тутилган.

Малумотлар олиш учун телефонлар: 67-25-57, 67-77-06.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

Тошкент шаҳар Бош қурилиш идорасининг «Ташинжстрой» трестига қарашли

10-ИХТИСОСЛАШГАН БОШҚАРМАГА

иш бошқарувчилар, усталар ,котиба, асфальт-бетон ётқизувчилар, ташқи қувурларни монтаж қилувчилар, 5, 6 разрядли малакали газ ва электр пайвандчиларни.

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ишчилар учун меҳнат ҳақи ишбай-мукофотли йўсинда тўланади. Навбат тартибида уй берилади.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Чилонзор ноҳияси, Жануби-Ғарбий саноат минтақаси, К. Шарипов кўчаси, (57 «э», 187 181-автобусларнинг «Геология-қидирув» бекати).

Телефонлар: 76-44-05, 76-42-04 ёки Марказнинг Октябрь ноҳия бўлими — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

ТЕАТР

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/IV да **Севилья сартароши**, 5/IV да **Спартак**, 6/IV да **Иоланта**, 7/IV да **Алибобо ва 40 қароқчи** (12.00), **Оққуш кўли** (19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/IV да **Тўмарис**, 5/IV да **Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома**, 6/IV да **Алишер Навоий**, 7/IV да **Нажот истаб**.

КИНО

4 АПРЕЛЬ

Алишер Навоий номидаги Санъат саройи — «ТЕМИР ЭРКАК» (19.00. 20.40, катта зал).

«АЖОЙИБ ЕТТОВЛОН» (19.30, кичик зал).

Чайка — «ЯНА БИР АЛОҚА» (18.30, 20.45).

Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ЯНА БИР АЛОҚА» (18.30, 20.45).

Лисунов номли — «ТЕНТАКЛАР ЖУМА КУНИ ЎЛАДИ» (тоқ соатларда).

Москва — «ЯНА БИР АЛОҚА» (18.30, 20.40).

5 АПРЕЛЬ

Алишер Навоий номидаги Санъат саройи — «ТЕМИР ЭРКАК» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.45).

«АЖОЙИБ ЕТТОВЛОН» (12.00, 14.30, 17.00, 19.30, кичик зал).

Чайка — «ЯНА БИР АЛОҚА» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45).

Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ЯНА БИР АЛОҚА» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45).

Лисунов номли — «ТЕНТАКЛАР ЖУМА КУНИ ЎЛАДИ» (тоқ соатларда).

Москва — «ЯНА БИР АЛОҚА» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.40).

ЎРТА ОСИЁ БОЛАЛАР КАСАЛЛИКЛАРИ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ ҚОШИДАГИ

ТИББИЁТ БИЛИМ ЮРТИ

1991—1992 ўқув йили учун 1991 йил 25 апрелда «ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»НИ УТКАЗАДИ

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй (83, 96, 167, 112, 156-автобуслар; 15-маршрут таксиси ТашГРЭС «Микрорайони» бекати).

«Ташхлеботорг» 54-дўконининг йўқолган штампи **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Ҳамза ноҳия мева-сабзавот улгуржи-чакана савдо комбинати 16-дўкони катта сотувчисининг йўқолган ШТАМПИ **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Тошкент тажриба механика заводининг йўқолган тамғали муҳри **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Жумҳурият стенография ва машинада ёзув курсларининг йўқолган. **ДУМАЛОҚ ТАМҒАЛИ МУҲРИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Тошкент минерал сув қуйиш заводига берилган 61639, 61640-сонли йўқолган. **МОЛ-ТРАНСПОРТ ҲУЖЖАТЛАРИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

Октябрь инқилоби номидаги Тошкент тепловозларни таъмирлаш заводининг йўқолган. **ДУМАЛОҚ МУҲРИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

Тошкент шаҳар Бектемир ноҳиясидаги 290-ўрта мактаб томонидан **Булисбеков Бахтижон** номига берилган 416465 номерли йўқолган. **ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

Киров район халқ таълими бўлими ва 427-болалар боғчаси жамоаси ана шу боғча мудираси О. Г. Ёқубовага умр йўлдоши **Босит БОБОХОНОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар сартарошлик хизмати корхонаси маъмурияти, фирқа ва касаба уюшмалари корхона бошлиғи Х. Х. Иброҳимовга ўғли **Баҳодир ИБРОҲИМОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТ ЖАМҒАРМАСИ
ЎЗБЕКИСТОН ЛКЁИ «ЁШЛАР УЙИ»
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИО ЭШИТТИРИШЛАРИ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ ҲАМКОРЛИКДА

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

18—20 АПРЕЛЬ СОАТ 19.00 ДА, 19 АПРЕЛЬ СОАТ 16 ВА 19.00 ДА

Ўзбекистон ССР халқ артисти БОТИР ЗОКИРОВ номидаги ёш эстрада хонандаларнинг

ЖУМҲУРИЯТ КЎРИК-ТАНЛОВИНИ ЎТКАЗАДИЛАР

СИЗ БУНДА ЎЗИНГИЗ УЧУН ЯНГИ ЭСТРАДА ЮЛДУЗИНИ КАШФ ЭТАСИЗ.

21 апрель соат 16 ва 19.00 да эса танлов ғолиблари ва совриндорларининг Юлдуз Усмонова, «Ялла» хизмат кўрсатган камер-чолғу ансамбли, «Осиё овози» танловининг олий совриндори «Қарс» ансамбли ва бошқа танлов меҳмонлари билан биргаликдаги катта ҳисобот танловлари эътиборингизга ҳавола қилинади.

ЧИПТАЛАР САРОЙ КАССАЛАРИДА СОАТ 11 ДАН БОШЛАБ СОТИЛМОҚДА.

Кўпчилик бўлиб келиш учун буюртмалар қабул қилинмоқда.

Қўшимча маълумотлар олиш учун телефонлар: 45-92-13, 39-42-68, 39-46-09.

Томошаларга шошилинг, азизлар!

«Ўзбекконцерт»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

16, 17 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 ДА

«УМИДИМ, ФАХРИМ — БАҲОР!»

ЯНГИ КОНЦЕРТ ПРОГРАММАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артисти

НУРИДДИН ҲАМРОҚУЛОВ

«ЎЗБЕКИСТОН МАЛИКАЛАРИ» РАҚС АНСАМБЛИ

РАҚСЛАРНИ САҲНАЛАШТИРУВЧИ — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ҚОДИР МЎМИНОВ.

Программани «ҚИЗИҚЧИ — 90» кўригининг совриндори МАШРАБ НАЗАРОВ олиб боради.

Чипталар соат 11.00 дан сотилмоқда.

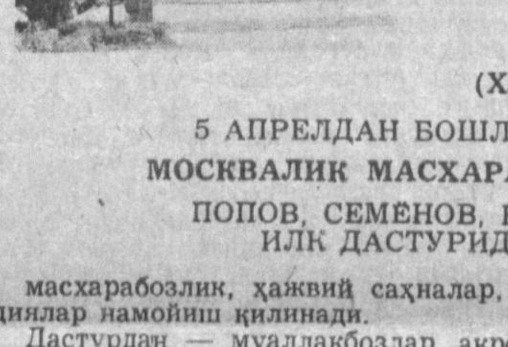

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Хадра майдони)

5 АПРЕЛДАН БОШЛАБ

МОСКВАЛИК МАСХАРАБОЗЛАР

ПОПОВ, СЕМЁНОВ, ВАСИН ИЛК ДАСТУРИДА

масхарабозлик, ҳажвий саҳналар, тақлидлар, интермедиялар намойиш қилинади.

Дастурдан — муаллақбозлар, акробатлар, ҳаво гимнастикачилари, жонглёрлар, ўргатилган ҳайвонларнинг чиқишлари ҳам ўрин олган.

2 БЎЛИМДАН ИБОРАТ КАТТА РАНГ-БАРАНГ ДАСТУР.

Томошалар бегим кунлари соат 19.00 да, шанба кунлари соат 16, 19.00 да, якшанба кунлари соат 12, 15, 18.00 да бошланади.

ОММАВИЙ ТАЛАБНОМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

ОЛДИНДАН БИЛЕТ СОТИШ КАССАСИ ИШЛАМОҚДА.

КАССА ДАМ ОЛИШ КУНИСИЗ СОАТ 10 ДАН 20.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-29-04, 44-35-04.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШ БОШҚАРМАСИ

2-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Янги ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти ўрта маълумоти фотонабор электрон қурилмаларида ишловчи оператор, мусаҳҳиҳ-ҳарф терувчи, офсет босма матбаачилари, линотипчи, ҳарф терувчи, ва муқовачиларни тайёрлайди.

БИЛИМ ЮРТИГА 9—11-СИНФНИ ТАМОМЛАГАН 15—18 ЁШДАГИ ЎҒИЛ ВА ҚИЗ БОЛАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

9-синф маълумотига эга бўлганлар уч йил, тажриба гуруҳларига қабул қилинганлар 2 йил ўқишади ва тўлиқ ўрта маълумот ва касб олганликлари тўғрисида ҳужжат оладилар.

Билим юртига қабул қилинганлар бепул кийим-бош ва 3 маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар.

11-синфни битирганлар учун ўқиш муддати 10 ой бўлиб, 39 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар. Билим юрти ўзининг устахонасига эга. Ишлаб чиқариш таълими даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

Билим юртини имтиёзли диплом билан тамомлаганлар Москва ва Львов полиграфия олий билимгоҳларига, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат олий билимгоҳининг полиграфия бўлимига ўқишга юбориладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ «3» БАҲОЛАРСИЗ ТУГАТГАНЛАР ИМТИҲОНСИЗ ТОШКЕНТ ПОЛИГРАФИЯ ТЕХНИКУМИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

ЎҚИШ МУДДАТИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА КИРАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Зарурий ҳолларда — ётоқхонадан жой берилади.

ЎҚИШ — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: билим юрти директори номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти ҳақида гувоҳнома (асли), 6 дона фотосурат (3х4 см).

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор район, Нурхон кўчаси, 21-уй (метронинг «СССР 50 йиллиги» бекати).

ТОШКЕНТ оқшоми

Муассислар: халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар қўмитаси

„Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

84.997 нусхада чоп этилади. Индекс 64690.
Буюртма 5209. 1, 2, 3, 4, 5, 3, 7, 8, 9, 10.